

GAZETA PORANNY

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 8956.

Lwów, środa 21 sierpnia 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej **GRODKI i Spółka.**Redaktor naczelny: **JERZY KONARSKI.**

Wielkie krwawe starcia w Styryji.

Nowy miłosny dramat na ulicach Lwowa Strzały do ex-kochanki na ul. Kochanowskiego.

Uroczysty pogrzeb ś. p. Idzikowskiego. - Ogromne rozmiary klęski powodzi w pow. przemyskim, dobromilskim i brzo- zowskim. - Pościg za więźniami, zbiegłymi z Brygidek. - Sensacyjna rewizja w nocnym lokalu lwowskim w po- szukiwaniu za narkotykami. - Krwawe starcia w Jerozolimie.

Szynki pragskie, wędliny delikatesowe poleca „ZAKOPANE” - Moor i Stachowicz, Akademicka 24. — L. Sapiehy 23.

P. PREZYDENT DO WRZEŚNIA POZOSTAJE W SPALE.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 19 sierpnia (ab) P. Prezydent Rzpltej nie zamierza obecnie przerywać spoczynku w Spale i przybędzie do Warszawy dopiero w pierwszych dniach września. Zapowiedziany wyjazd p. Prezydenta do Nowogródziny nastąpi we wrześniu.

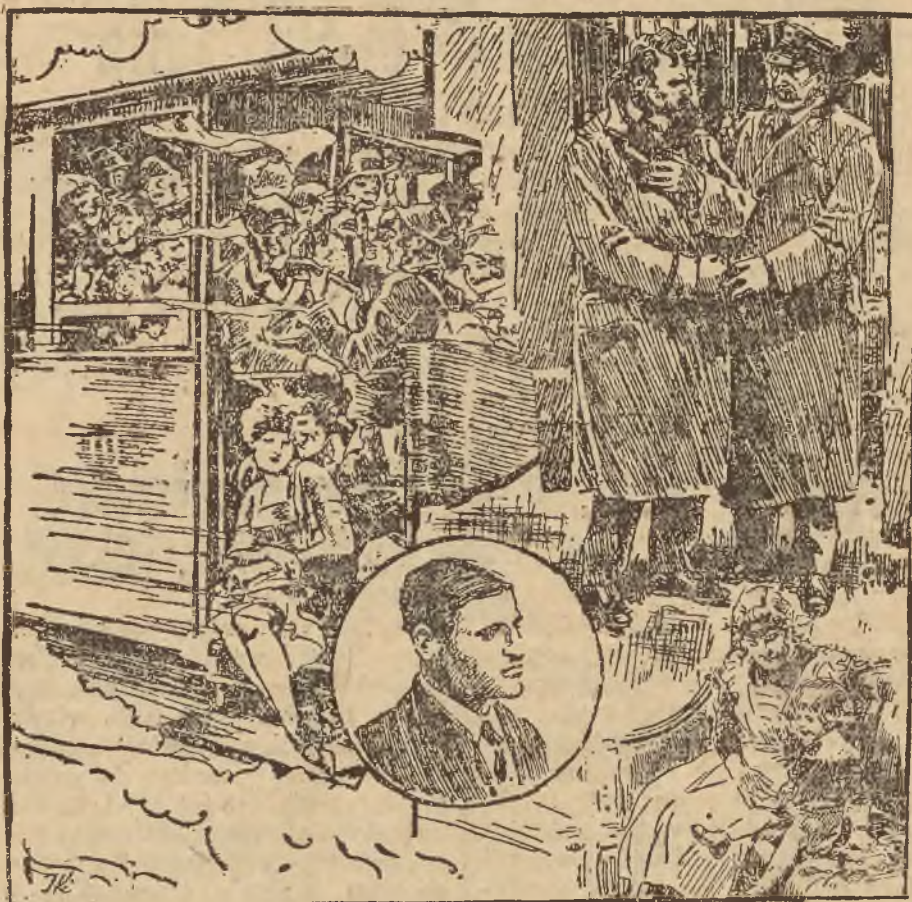
Warszawa, 19 sierpnia (Tel. G. P.). W połowie września br. uda się P. Prezydent do Grudziądza celem zwiedzenia znajdujących się tam wielkich składów wojskowych.

POMNIK MARSZ. PIŁSUDSKIEGO W USTRONIU.

Poznań, 19 sierpnia. (Tel. G. P.). 25 bm. odbędzie się w Ustroniu w pow. Kępno w Zakładzie leczniczym dla dzieci funk. państwowych uroczystość odsłonięcia pomnika Marszałka Piłsudskiego. Udział zapowiedzieli p. Marszałkowa Piłsudska, min. Składkowski, Prystor, płk. Maleszewski i t. d.

URLOP MIN. MORACZEWSKIEGO.

Warszawa, 19 sierpnia (Tel. G. P.). P. min. J. Moraczewski powróci z urlopu i obejmie urzędowanie w Min. Robót Publ. z początkiem września. P. min. Moraczewski spędza urlop w kraju.

PORWANIE DZIECKA MILJONERA.
(Do artykułu na stronie 10-tej).

KONFERENCJE P. PREMJERA ŚWI- TALSKIEGO.

Warszawa, 19 sierpnia. (ab) Dziś w pierwszym dniu urzędowania p. Premjer Światalski odbył konferencję z min. spraw wewn. gen. Składkowskim i skarbu pułk. Matuszewskim, oraz przyjął min. przem. i handlu belgijskiego, szwedzkiego i estońskiego.

Warszawa, 19 sierpnia (Tel. G. P.). Ze sfer zbliżonych do P. Premjera Światalskiego Agencja Wschodnia dowiaduje się, że w dniach najbliższych P. Premjer ma zamiar udać się do Drużkinnik gdzie bawi Marszałek Piłsudski.

GEN. SOSNKOWSKI NA INSPEKCYI OBOZÓW LETNICH.

Warszawa, 19 sierpnia (Tel. G. P.). Gen. Sosnkowski, którego niektóre dzienniki wymieniały jako ewentualnego kandydata na stanowisko premjera w razie zmiany gabinetu wyjeżdża z Warszawy na inspekcję letnich obozów ćwiczebnych. Powrót gen. Sosnkowskiego nastąpi w pierwszych dniach września.

DELEGACJA LITEWSKA DO GENEWY.

Kowno, 19 sierpnia (Tel. G. P.) Skład delegacji litewskiej na nadchodzącą sesję Ligi Narodów będzie następujący: prezes delegacji Waldemaras, członkowie: poseł litewski w Berlinie Sidzikauskas, pni Czurlionjens, sekretarz Dimza.

Haga skończy się fiaskiem?

Część delegacji gotuje się do wyjazdu.

NIEFORMALNE PRZERWANIE OBRAD NA CZAS KONFERENCJI GENEWSKIEJ?

Haga, 19. sierpnia. (Tel. G. P.). Na konferencji między przedstawicielami głównych mocarstw zapraszających postanowiono powołać półoficjalną komisję, ażeby pogodzić propozycje czterech mocarstw z żądaniami delegacji angielskiej.

W niektórych kołach panuje przekonanie, iż istnieje zamiar niezwołania już plenarnego posiedzenia komisji finansowej, by umożliwić wyjazd do Genewy tym członkom konferencji, których obecność jest tam potrzebna. Konferencja haska nie ulegnie formalnie przerwie, a dalsze jej losy zależą będą od przebiegu prac nieurzędowego podkomitetu.

Naogół w Hadze panuje powszechne przekonanie, że wniosek Snowdena, domagający się wybrania przez komisję finansową specjalnego subkomitetu nie był wprawdzie formalnie przegłosowany, jednak faktycznie powstał. Ten subkomitet zajmie się dyskusją nad postulatami angielskimi, odkładając na czas późniejszy inne kwestje.

Haga, 19. sierpnia (Tel. G. P.). Prasa holenderska stwierdza, że Anglicy najbardziej atakują na zebraniach poufnych Włochy.

Haga, 19. sierpnia (Tel. G. P.). Niektóre delegacje czynią już przygotowania do wyjazdu. Na piątek, 23. bm. zapowiedziane jest u królowej holenderskiej przyjęcie na cześć delegatów. Wyjazd delegacji francuskiej i belgijskiej nastąpi prawdopodobnie w sobotę. Dziś wieczorem odbędzie się konferencja przedstawicieli Anglii, Belgii, Francji, Włoch i Japonii.

Haga 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Konferencja haska przeciągająca swe prace w nieskończoność bez żadnych prawie rezultatów, zaczyna już nadwyręzać nerwy poszczególnych dyplomatów. Sytuacja, mimo chwilowego wyjaśnienia bynajmniej nie jest wyraźna. Delegacje każdego z państw twierdzą naogół coś wręcz przeciwnego. Wprawdzie nadzieja uratowania konferencji istnieje dzięki zgodzie 4 mocarstw na dalsze pertraktacje z Anglią, — wszystko jednak właściwie zależy od stanowiska przedstawicieli W. Brytanii, albowiem trudno wymagać, by Włochy, Belgia, Japonia a przede wszystkim Francja szły zbyt daleko w składaniu ofiar na ołtarzu powszechności. Twierdzą tu naogół, że delegacja angielska pójdzie na pewne ustępstwa, albowiem Snowden nie chce ponosić odpowiedzialności, za rozbięcie konferencji

BRIAND PODA TERMIN EWAKUACJI NADRENJI.

Berlin 19. sierpnia. (Tel. G. P.)

ODWIEDZA TYLKO PRZYJACIÓŁ.

Moskwa, 19. sierpnia (Tel. G. P.) Bałtycka wojenna flota sowiecka zamierza złożyć wizytę kilku portom niemieckim. Na zapytanie korespondenta PAT., czy przewidziane jest również odwiedzenie Gdyni i Gduńska odpowiedziano w komis. lud. spraw zagr., że plan podróży nie przewiduje odwiedzenia tych portów

Prasa berlińska zapowiada w depeszach z Hagi, że dziś premier Briand zakomunikować ma ministrowi Stre

semannowi ostateczne terminy opuszczenia drugiej i trzeciej strefy okupacyjnej Nadrenji.

Marsz. Piłsudski w Wilnie.

PRZYGODA P. MARSZAŁKA KOŁO EJSZYSZEK

Wilno, 19 sierpnia. (Tel. G. P.). Marszałek Piłsudski wyjechał dziś samochodem z Druskienik do Wilna, celem odwiedzenia rodziny. Marszałek w Wilnie zamieszkał u wojew. Raczkiewicza, w pałacu reprezentacyjnym. Dziś po wielkich upałach nawiedziła Wileńszczyznę gwałtowna burza, która zaskoczyła Pana Marszałka w drodze w okolice Ejszyszek, na terenie woj. nowogrodzkiego. Samochód na-

potkał na przeszkody w postaci kilku drzew, obalonych przez wicher. Ludność miejscowa i robotnicy poznawszy Pana Marszałka, witał go z czcią i spieszyli skwapliwie z pomocą, aby jaknajszybciej oczyścić drogę. Marsz. Piłsudski przybywszy do Wilna, zarządził, aby natychmiast wypłacono wspomnianym robotnikom i ludności stosowne wynagrodzenie.

Marsz. Piłsudski przybędzie do Poznania

CELEM ZWIEDZENIA P. W. K.

Warszawa, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Jak się dowiaduje Agencja Wschodnia, bawiący na wywczasach w Druskienikach Marszałek Piłsudski wyraził

życzenie zwiedzenia P. W. K. W związku z tem w najbliższym czasie rozważany będzie projekt podróży p. Marszałka do Poznania

Preliminarz budż. polskiego kolejnictwa.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 19. sierpnia. (ab) Obecnie toczą się bardzo intensywne prace w Min. komunikacji nad opracowaniem preliminarza budżetowego tego Min., oraz przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe na r. 1930-31. Prace te będą ukończone dopiero 1. września, gdyż szereg pozycji nowego budżetu oparty będzie na statystyce działalności Min. ko-

munikacji za r. 1928-29, którą Min. dopiero otrzyma za parę dni. Preliminarz przedsiębiorstwa Kolei Państwowych będzie w dochodach nieco większy niż w roku bież. Jeśli chodzi o inwestycje, to obracać się one będą w ramach inwestycji budżetu bieżącego, a mianowicie w sumie około 190 milionów.

Dywan perski króla Jana

JEST JUŻ W RĘKACH RZĄDU POLSKIEGO.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. sierpnia. (ab). Wczoraj z Wilanowa wywieziony został na platformie policyjnej dywan perski, pochodzący z czasów króla Jana Sobieskiego. Dywan ten przewieziono tymczasem do urzędu wojewódzkiego. Po przeprowadzeniu pewnych naprawień samego dywanu, będzie on umie-

szczony w salach na Zamku królewskim. Doręczony w ub. sobotę plenipotentowi p. Branicznego czek na sumę 865 tys. zł. jako należność za nabyty przez rząd w drodze pierwokupu dywan, nie została do dziś dnia zrealizowana w centralnej kasie państw.

Nowe przepisy paszportowe.

3: JEDNORAZOWE PASZPORTY NA OKRES ROKU.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa 19. sierpnia. (ab) Min. spraw wewn. specjalnym okólnikiem wydało zarządzenie wszystkim wojewodom, aby władze powiatowe administracji ogólnej wystawiały odtąd po cenach normalnych paszporty zagraniczne jednorazowe z terminem ważności 3 mies. przy podróżach do krajów europejskich i 6 mies. do krajów zamorskich. Ponadto w drodze wyjątku

mogą być wystawiane paszporty za opłatą normalną na jednorazowy wyjazd zagranicę z terminem ważności 12 mies., lecz tylko w tych wypadkach, gdy zachodzi konieczność dłuższej podróży do miejsc przeznaczenia, lub też gdy będzie udowodniona niemożność osiągnięcia zamierzonego celu zagranicą w normalnym terminie ważności paszportu.

WYPOWIEDZENIE UMÓW W GÓRNICTWIE ŚLĄSKIM.

Katowice 19. sierpnia. (Tel. G. P.) W sobotę wszystkie Związki zawodowe na Śląsku wypowiedziały umowy zbiorowe w górnictwie z powodu wygaśnięcia umów, które kończą się z dniem 1. września

ZAKOŃCZENIE ZAWGDÓW STRZELECKICH W SZTOKHOLMIE.

Sztokholm 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Wczoraj odbyło się uroczyste rozdanie nagród zwycięzcom w międzynarodowych zawodach strzeleckich. Polacy uzyskali 5 nagród: 3 złote medale, 1 srebrny i 1 brązowy.

MIN. HEYMAN POZOSTAJE JESZCZE W POLSCE.

Warszawa, 19 sierpnia. (ab) Dziś wyjechali z Polski minister przem. i handlu szwedzi i estoński. Natomiast belgijski Heyman pozostaje jeszcze w Warszawie do 20 bm., poczem udaje się na objazd polskich ośrodków przemysłowych. P. Heyman wyjedzie do Brukseli w dniu 25 bm.

PRZELOT NAD NIEMCAMI.

Wrocław, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Według doniesień z Berlina, rząd Rzeszy pozwolił na przelot 10 samolotom francuskim, które przez terytorjum Rzeszy udają się w dniach najbliższych z Paryża do Warszawy.

NOWA KOMEDJA „SPRAWIEDLIWOŚCI”.

Katowice, 19. sierpnia (Tel. G. P.) Proces przeciwko winnym napadu na artystów katowickiej Opery na dworcu kolejowym w Opolu, odbędzie się w Opolu 7. października br. Proces potrwa około 3 dni.

ZAMIAST TESTAMENTU SPINKI BRYLANTOWE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. sierpnia (ab) 7. ub. m. w Warszawie w dwupokojowym mieszkaniu na III. piętrze przy ul. Wspólnej znaleziono zamordowanego Władysława Czerwińskiego, starszaka liczącego lat 70. Śledztwo wykryło zbrodniarzy, których uwięziono. Czerwiński był człowiekiem zamożnym. Nie znaleziono jeszcze jego testamentu. W sobotę do zapieczetowanego mieszkania udał się rejent, adwokat i żona śp. Czerwińskiego.

Testamentu nie znaleziono, natomiast w starym pudełku z tubek znaleziono dwie spinki z dużymi, pięknymi brylantami. Fachowcy orzekli, że brylanty ważą 16 karatów każdy, a spinki mają wartość około pół miliona zł. Zabrał je adwokat do depozytu.

WIELKA KATASTROFA W TOURNAI.

Paryż, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Samochód, towarzyszący cyklistom w czasie wyścigu wskutek pęknięcia opony wjechał na chodnik w Tournai, gdzie zgromadzone były tłumy widzów. Kilkanaście osób odniosło ciężkie rany.

TYLKO 419 BEZROBOTNYCH WE FRANCJI.

Paryż, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Według ostatnich danych statystycznych, liczba bezrobotnych we Francji stanowi zaledwie 419 osób, mimo, iż co miesiąc przybywa do Francji znaczna liczba robotników-emigrantów z innych krajów.

Pierwsze bitwy w Mandżurji.

DZIESIĘCIOTYSIĘCZNA ARMIA SO W. WTARGNĘŁA NA TERYTORJUM CHIN. — PO OBU STRONACH SĄ ZABICI I RANNI.

Wiedeń, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Według doniesień z Szanghaju, nadeszły tam wiadomości z frontu mandżurskiego, według których odbywają się tam nowe walki graniczne między oddziałami sowieckimi a chińskimi. — Sytuacja jest bardzo naprężona. Gubernator Mandżurji potwierdził w raporcie do rządu nankińskiego wiadomość o licznych napadach ze strony wojsk sowieckich na graniczne terytoria chińskie. W odległości około 16 mil na północ od stacji Pogranicznaja przyszło do 2-godzinnej walki, w wyniku której padło 4 Chińczyków, oraz 12 Rosjan. Na północ od Jaraimowa oddziały kawalerji czerwonej przekroczyły granicę, przyczem doszło do potyczki z oddziałami chińskimi, w wyniku której padło 2 zabitych i 6 rannych. Również 10 mieszkańców odniosło rany. Wśród ludności panuje olbrzymia panika.

Według urzędowych wiadomości chińskich, przekroczyło wczoraj 10 tysięcy żołnierzy sowieckich z karabinami maszynowymi i działami granicę chińską koło stacji Mandźuli.

Pekin, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Havas potwierdza wiadomość o tem, że dywizje sowieckie, popierane przez artylerję, zajęły szereg miejscowości na kolei wschodnio-chińskiej na przestrzeni 40 km. od Mandźuli.

Szanghaj, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Według ostatnich doniesień, w bitwie pod Jaraimowem w pobliżu miasta Mandźula wojska chińskie straciły 27 żołnierzy w zabitych i 31 rannych. — Znaczne straty poniosły również wojska sowieckie. Boje toczą się w d. c. w okolicy miasta Mandźuli. Ludność w panice opuszcza miasto.

Mukden, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Czang Sue Liang został zawiadomiony, iż rząd narodowy wysłał w kierunku północnym znaczne oddziały wojsk, które poddane zostaną jego rozkazom. Wojska te w razie potrzeby mają być użyte w Mandżurji.

NIEMCY W ARMII BOLSZEWICKIEJ PRZECIW CHINOM.

Szanghaj, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Panuje tu ogólne oburzenie na Niemcy, ze względu na udział wojskowych niemieckich w organizowaniu sowieckiej armji Dalekiego Wschodu. Oburzenie jest ogromne, tembardziej, że rząd chiński korzysta również z pomocy niemieckich rzeczoznawców wojskowych, którzy sprowadził pułk Bauer. Podobno rzeczoznawcy niemieccy zostaną usunięci.

SOWJETY ROZSTRZELIWUJĄ BIAŁOGWARDZISTÓW.

Londyn, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Z Charbina donoszą, iż jeden z oddziałów białogwardyjskich wtargnął na terytorjum na zachód od Chajjaru, starając się zorganizować powstanie

Prawidłowe trawienie i zdrową krew osiąga się przez codzienne używanie po pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Lekarze specjalści chorób narządu pokarmowego chwalebnie wodę Franciszka-Józefa, ponieważ pobudza ona funkcje żołądka i kiszki, usuwa obrzmienia wątroby, powiększa wydzielinę żółci, zwiększa ilość moczu, działa na przemianę materji, odświeża i odmładza krew. Żądać w apt. i drog. 5820

miejscowe ludności. Oddział emigrantów uzbrojony jest w najnowsze karabiny maszynowe i miotacze bomb. —

Kilku emigrantów wzięto do niewoli i postawiono przed sąd polowy, który skazał ich na rozstrzelanie.

Stan oblężenia we Władywostoku.

Moskwa, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) We Władywostoku ogłoszony został stan oblężenia. Władze sowieckie wezwały

wszystkich byłych wojskowych do rejestrowania się w wydziałach mobilizacyjnych komitetów okręgowych.

Chiny ograniczają się do defenzywy.

Wiedeń, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Dzienniki wiedeńskie donoszą z Waszyngtonu, że poseł chiński ogłosił następujące oświadczenie rządu chińskiego. Wysłanie 60.000 żołnierzy nad gra-

nicę Mandżurji nastąpiło celem zapobieżenia powtórzeniu się naruszenia terytorjum chińskiego przez wojska sowieckie. Wysłanie tych wojsk nie oznacza jednakże stanu wojennego.

ZWYCIĘZCY

w drugim międzynarodowym wyścigu tatrzańskim

Najlepszy czas dnia osiągnął:

p. Jan RIPPER na samochodzie wyścigowym

„BUGATTI”

Najlepszy czas w kategorii sportowej:

p. Florjan SCHMIDT na samochodzie sportowym

„AMILCAR”

Wspomniani zwycięzcy używali do swoich motorów wyłącznie

EFEMOL - MOTOROIL

co jest dalszym dowodem nieprześcignionej jakości powyższego oleju samochodowego.

„NAFTAMIN” Sp. Akc. dla Przem. Nafi. KATOWICE-LIGOTA.

Krwawe starcia między Heimwehram a Schutzbundem w Styriji.

JEDEN ZABITY, CZTERECH KONAJĄCYCH, 57 RANNYCH, Z TEGO 30. TU CIĘŻKO.

Wiedeń 19. sierpnia. (Tel. G. P.) W miejscowości St. Lorenzen w Styriji odbywały się wczoraj pochody i zgromadzenia socjal.-demokratycznego „Schutzbundu” i chrześ.-społecznej „Heimwehry”. W czasie zetknięcia się obu pochodów doszło do bójki, podczas której jedna osoba miała zostać zabita, 10 zostało ciężko a 15 leż rannych.

Wiedeń 19. sierpnia. (Tel. G. P.)

Dziś pojawił się urzędowy komunikat o zaszczepieniu w St. Lorenzen. Przedstawiając stanowisko władz w demonstracjach w St. Lorenzen, opisuje komunikat wypadki, które się rozegrały w niedzielę po południu na rynku miasta. W starciach między Heimwehram i Schutzbundem zabity został jeden członek Schutzbundu a 57 odniosło rany, z tego 30 ciężkie. Rannych umieszczono w

pobliskim szpitalu. Ze śmiercią walczy dwóch członków Heimwehry oraz dwóch członków Schutzbundu.

Wiedeń 19. sierpnia. (Tel. G. P.) O krwawej bitwie w St. Lorenzen podają dzisiejsze dzienniki wiedeńskie następujące szczegóły:

Socjaldemokraci urządzili mimo zakazu władz zgromadzenie pod gołym niebem, na rynku w St. Lorenzen. Grupa Heimwehry usiłowała przeszkodzić mowie p. Wallischa, przyczem doszło do starcia, w którego przebiegu obie strony ostrzeliwały się wzajemnie przez całą godzinę. Socjal.-demokraci twierdzą, że członkowie Heimwehry strzelali z karabinu maszynowego, ustawionego na wzgórzu w pobliżu miasta. Kres walce położyły silne oddziały żandarmerji. Obie strony zarzucają sobie wzajemnie prowokowanie zajść. Naczelnik Styriji odbył dłuższą konferencję z przywódcą Heimwehry Friemerem. Dziś wieczorem odbędzie się we Wiedniu zgromadzenie 11 tysięcy zaufania partji socjal.-dem.

Komunisty rozpoczęli dziś rano

Krwawe starcia na ulicach Jerozolimy.

Wiedeń, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Prasa wiedeńska donosi z Jerozolimy, że podczas gdy w Starem mieście panował spokój, w nowym mieście do-

szło do starć, w czasie których zraniono 10 Żydów i 50 Arabów oraz jednego policjanta angielskiego. Kilku Arabów aresztowano.

Szwajcarski lot nad Atlantykiem.

Lizbona 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Dziś o godz. 6-tej rano wystartowali lotnicy szwajcarscy Kaffler i Lieber

na samolocie „Młoda Szwajcarja” do lotu z Lizbony do Ameryki szlakiem powietrznym nad Azorami.

LOT POLSKI DO BARCELONY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)
Warszawa, 19. sierpnia (ab) W najbliższych dniach z ramienia departamentu lotnictwa MSWojsk odleci samolotem do Barcelony z Warszawy na zwiedzenie wystawy barcelońskiej major pilot Makowski. Będzie to propagandowy lot w związku z P. W. K.

MAPA POCZTOWA POLSKI.

Warszawa, 19. sierpnia (Tel. G. P.) Ministerstwo Poczty i Tel. przygotowuje dla urzędów pocztowych specjalną mapę z wykresami siedzib wszystkich urzędów poczt., oraz z wykazem połączeń komunikacyjnych — celem usprawnienia ruchu pocztowego.

16 TRUPÓW W KOPALNI ŚLĄSK.

Katowice 19. sierpnia. (Tel. G. P.) W kopalni Hildebrand wydobyto dziś zwłoki dwóch ostatnich ofiar katastrofy, która wydarzyła się o- negdaj w tej kopalni. Razem więc odnaleziono zwłoki 16 górników.

DOSZEDŁSZY DO METY, PADŁ TRUPEM.

Katowice, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) Doroczny marsz powstańców śląskich szlakiem Odry miał tragiczne zakończenie. Jeden z uczestników Paweł Mlichla z Bielszowic, nie chcąc zdekompletować drużyny, a goniąc już resztkami sili, zlewał sobie piersi i plecy zimną wodą, byle tylko dojść do mety. Dzięki temu zdołał on osiągnąć cel, ale zaraz potem padł trupem. Należał on do kolejowej drużyny przysposobienia wojsk. Osierocił żonę i 5 dzieci.

ARESZTOWANIE PRALATA POLSKIEGO.

Warszawa, 19. sierpnia. (Tel. G. P.) W Kijowie aresztowano na dworcu kolejowym powracającego z odpustu wikariusza generalnego djeceży Żytomierskiej dra pralata Kazim. Naskręckiego, autora wielu polskich książek.

silną agitację wśród robotników nawołując do proklamowania strajku generalnego jako protestu przeciwko zachowaniu Heimwehry. Agitacja nie dała rezultatów, bo zaledwie w kilku tylko fabrykach na krótki czas przerwano pracę.

Kancelarz Streruwitz przerwał swój urlop wypoczynkowy i powrócił do Wiednia. Rząd nosi się z zamiarem wydania surowego zakazu pochodzenia jeńców partyjnych i nrządzania zgromadzeń pod gołym niebem.

Dotychezas nie zdołano jeszcze stwierdzić, po której stronie w czasie wczorajszego starcia w St. Lorentzen padły pierwsze strzały. Faktem jest tylko, że w użyciu był również i karabin maszynowy.

Wiedeń, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) W szpitalach w Styrii znajduje się ogółem 60 osób, zranionych w czasie wczorajszych starć. Śledztwo jest w pełnym toku.

Wiedeń, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Wiadomość o wypadkach w St. Lorentzen wywarła silne wrażenie w kołach robotniczych. Postanowiono wyczekać uchwały konferencji mężów zaufania, która została zwołana na dziś wieczór. „Arb. Ztg.” twierdzi, że zajścia były z góry uplanowane przez Heimwehrę, robotnicy jednak mieli się na baczności.

GROZBA WOJNY DOMOWEJ.

Wiedeń, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Przedstawiciele socjaldemokratów za-interpelowali Rintelena, co zamierza czynić rząd krajowy w Styrii, aby przeszkodzić wybuchowi wojny domowej. W całej Styrii ogłoszono pogotowie, zarówno Heimwehry jak i Schutzbandu. Według doniesień liczba rannych sięga 200 osób. Według „N. Fr. Presse” obie strony strzelały z karabinów maszynowych, rewolwerów i pistoletów.

KATASTROFA KOLEJOWA W STANACH ZJEDN.

Nowy Jork, 19 sierpnia (Tel. G. P.) Pod stacją Henriette (w stanie Oklahome) wykoleił się pociąg osobowy. Maszynista, palacz i 12 pasażerów poniosło śmierć, kilkanaście osób odniosło rany. Przyczyną katastrofy było fałszywe ustawienie zwrotnicy.

„ZEPPELIN” DOTARŁ DO TOKIO.

Tokio 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Dziś o godz. 9-tej rano ukazał się nad stolicą Japonii sterowiec niemiecki „Graf Zeppelin”. Sterowiec ten przebył bez lądowania w powie trzu 103 godzin, odbywając podróż bezpośrednio z Niemiec do Japonii. Następnym etapem lotu sterowca niemieckiego jest Los Angeles.

Każdy winien zostać członkiem L.O.P.P.

Dzień katastrof samochodowych

Warszawa, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Dzień dzisiejszy był fatalnym dniem katastrof samochodowych. Na szosie pod Starą Miłosną autobus „Bajka” wjechał w rów, przewrócił się i rozbił. Szofer Scierka był niewyspany i zmorzył go sen przy kierownicy. 4 osoby odniosły ciężkie rany, 7 lżejsze. Szofer został aresztowany. Prawie o tej

Uroczysty pogrzeb ś. p. majora Idzikowskiego odbył się w Warszawie.

ZWŁOKI BOHATERA POWIETRZA SPOCZYŁY NA POWĄZKACH.

Warszawa, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Uroczystość pochowania zwłok ś. p. majora Ludwika Idzikowskiego rozpoczęła

się dziś o godz. 9 rano nabożeństwem żałobnym i egzekwiami, które odprawił w kościele garnizonu ks. biskup

Hangar maj. Idzikowskiego

STANIE WE LWOWIE

Warszawa, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Pragnąc uczcić pamięć majora Idzikowskiego, Aerokluby Akademickie postanowiły przeprowadzić zbiórkę na budowę hangaru imienia bohatera

lotnika. Hangar ma stanąć we Lwowie, w ulubionym mieście zmarłego i służyć będzie miejscowemu Aeroklubowi Akademickiemu.

Zuchwała prowokacja Niemców gdańskich

WOBEK TRUMNY Ś. P. IDZIKOWSKIEGO

Gdańsk, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Prezes Koła Polskiego w Sejmie gdańskim dr. Moczyński zgłosił interpelację w sprawie zachowania się pewnej części ludności niemieckiej Gdańska w czasie przewożenia zwłok ś. p. majora Idzikowskiego przez Gdańsk w dniu

17 bm. W chwili nadejścia pociągu tłumy Niemców, zebrane na ulicy sąsiadującej z dworcem, obrzuciły obelgami Polaków, żegnających zwłoki ś. p. majora Idzikowskiego, przyczem policja nie poczyniła żadnych kroków, aby udaremnić te prowokacje.

Nowe propozycje Stanów Zj.

SKŁONIŁY MAC DONALDA DO PODRÓŻY ZA OCEAN.

Londyn 19 sierpnia. (Tel. G. P.) „Daily Telegraph” podaje sensacyjną wiadomość o nadesłaniu przez Stany Zj. nowych propozycji w sprawie rozbrowienia na morzu. Propozycje zostały przyjęte przez Mac Donalda z ogromnym zadowoleniem

i będą całkowicie akceptowane przez rząd wielkobrajtyjski. Tutejsze koła polityczne uważają fakt ten za punkt zwrotny w stosunkach angielsko-amerykańskich. Mac Donald podejmie w najbliższym już czasie projektowaną podróż do Ameryki.

Amor z rewolwerem, zamiast łuku.

KRWAWY DRAMAT MIŁOSNY W KRAKOWIE.

Kraków, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Mieszkańcy ul. Strzeleckiej w nocy zaalarmowani zostali strzałami. Okazało się, że niejaki Józef Tylek strzelił dwukrotnie do Marji Debskiej, współpracownicy „Il. Kurjera Godz.”, ra-

niąc ją w tył głowy i klatkę piersiową. Następnie Tylek strzelił do siebie, raniąc się śmiertelnie w skroń. Tylek w drodze do szpitala zmarł. Stan Debskiej jest poważny.

Katastrofa kolejowa koło Szczecina.

CUDEM UNIKNIĘTO ZAGŁĄDY KILKuset LUDZI

Szczecin, 19 sierpnia. (Tel. G. P.) Parowiec „Deutschland”, wiozący na swym pokładzie 400 dzieci w wieku szkolnym oraz 125 pasażerów, zderzył się w pobliżu Szczecina z parowcem towarowym, przyczem bok parowca pasażerskiego został przebity na znacznej przestrzeni. Jedynie dzięki przytomności umysłu kapitana, który skierował statek na pobliską mieliznę, nie doszło do straszliwej katastrofy, któ-

reby zakończyła się zatonięciem wielu pasażerów statku.

„Niewolno wmawiać w opinie że Targi Wschodnie są niepotrzebne”.

ZNAMIENNY GŁOS PI SMA WARSZAWSKIEGO.

Warszawa, 19 sierpnia. (Tel. P. P.) Ostatnie warszawskie „ABC” w artykule pt. „Do Lwowa na Targi Wschodnie” pisze m. in.:

„Nieda się zaprzeczyć, że Targi Wschodnie są dowodem wielkiej tężyzny i woli narodowej właśnie przez to, że odbywają się we Lwowie”. A dalej: „Lwów należy poprzeć w jego pracy. Tegoroczne Targi muszą się stać wielkim świadectwem, że Polska mimo trudności nie ustępuje ani na krok, że kroczy z wysiłkiem naprzód. Nie wolno wmawiać w opinie, że Targi Wschod-

nie są niepotrzebne. Charakter Targów Lwowskich jest odmienny od roli, znaczenia i celów P. W. K., Targi Wschodnie nie są Wystawą, lecz są Targami, których byt i rola zależy od solidnego, punktualnego i regularnego istnienia”.

Na nabożeństwie obecni byli: Reprezentant Marszałka Piłsudskiego, gen. Dreszer, dowódca OK. gen. Wróblewski, szef departamentu lotnictwa pułk. Rajski i t. Wśród przedstawicieli armii obcych obecni byli przedstawiciele francuskiej misji wojskowej armii rumuńskiej i Stanów Zj.

Około godz. 10 ruszył kondukt żałobny. Na czele pochodu szła orkiestra 32 pp., potem szpaler żołnierzy z wieńcami, oddziały 1 p. lotniczego, oficer niosący poduszkę z orderami i odznaczeniami zmarłego, wreszcie duchowieństwo z ks. biskupem Szlagowskim na czele. Za trumną postępowała rodzina zmarłego, towarzysz lotu mjr. Kubala i liczni wojskowi, przyjaciele i towarzysze broni zmarłego. Za karawanem z wieńcami kroczyła kompanja honorowa, zamykająca pochód, a wreszcie tysięczne rzesze publiczności, która mimo dżdżystej pogody odprawa-dziła zwłoki na Powązki. Liczne oddziały policji i wojska utrzymywały wzorowy porządek.

Trumnę ze zwłokami ponieśli od bramy do grobu oficerowie, stwarzające broni zmarłego. Nad mogiłą przemówił w krótkich słowach pułk. Rajski, oświadczając, że zarówno on jak i towarzysze broni i koledzy nie żegnają tragicznie zmarłego bohatera, gdyż nie przestał on żyć w ich sercach jako ten, co tak zaszczytnie spełnił za siebie i za innych wielki świąty obowiązek żołnierza.

Kompanja honorowa sprezentowała broń, a orkiestra odegrała marsza żałobnego. Na tem uroczystości pogrzebowe zakończono o godz. 11.30.

Artykuł kończy apelem: „Wszyscy do Lwowa na Targi Wschodnie. Niech hasło to stanie się przez najbliższe dni i tygodnie codziennym pozdrowieniem całej Polski”.

Nowy krwawy dramat na ulicach Lwowa: Strzały do ex-kochanki na ul. Kochanowskiego.

Robotnik postrzelił kwiaciarkę, która go zaatakowała nożem.

OFIARA W CIĘŻKIM STANIE ZNAJDUJE SIĘ W SZPITALU.

Lwów, 20. sierpnia.

(—). Znowu wczoraj rano na brukach Lwowa połała się krew z powodu konfliktu na tle erotycznym. Miasto nasze ma jeszcze żywo w pamięci krwawą tragedję miłosną z ubiegłego tygodnia, zakończoną śmiercią dwojga młodych ludzi, a już znowu dzień wczorajszy wzbogacił krwawą kronikę lwowską o nowy fakt tego rodzaju, dający dużo do myślenia na temat społecznej psychozy morderczej.

Wczorajszy krwawy akt na tle miłosnym, który już około godz. 7 rano postawił na nogi i poruszył całą dzielnicę I., a w szczególności ul. Kochanowskiego i Zieloną, być może przy sprzyjających okolicznościach zakończy się dla ofiary tragedji pomyślnie, albowiem szczęśliwym trafem strzały mordercze były niecelne i ofiara zamachu morderczego znajduje się w szpitalu, gdzie lekarze czynią wszelkie zabiegi celem uratowania jej.

za pośrednictwem osób trzecich domagała się od niego zwrotu pieniędzy, za niego zapłaconych. Podobna jednakowoż nie uważał za stosowne pieniądze

Ona targnęła się nań nożem, on odpowiedział strzałami.

Wczoraj rano około godz. 7-mej, Leśniewiczowa wychodząc z podwórza realności przy ul. Kochanowskiego 4, gdzie miała swoje magazyny na kwiaty, ujrzała przechodzącego ulicą swego ex-kochanka. Przystąpiła natychmiast do niego i w ostrej formie zażądała zwrotu pieniędzy, a gdy Podoba rzucił jej jakąś obelgę, wydobyla noża i targnęła się na niego. Wówczas Podoba bez namysłu wyciągnął z kieszeni rewolwer i strzelił do niej dwukrot-

tych zwrócić, stojąc na tem stanowisku widocznie, że obowiązkiem jego kochanki było za niego płacić

„Bohaterzy” nowej tragedji.

Bohaterami wczorajszej tragedji są Antonina Leśniewiczowa, licząca lat 40, zamieszkała przy ul. Zielonej 58, uchodząca za wdowę, oraz 28-letni Stefan Podoba, pochodzący z Lwówkowskiej. W czasie wojny światowej mąż Leśniewiczowej został wzięty do niewoli rosyjskiej i zrazu pisywał do niej listy, po pewnym czasie jednak dopływ korespondencji ustał, a wszelkie zabiegi czynione przez żo-

nę celem nawiązania kontaktu z mężem pozostały bezowocne, tak, że Leśniewiczowa nabrała przekonania, że mąż jej zmarł. Pozostawiona bez opieki i bez środków utrzymania Leśniewiczowa zabrała się do handlu kwiatami i miała swój stragan w Ryńku od strony ul. Krakowskiej, gdzie kwiaty sprzedawała (przedpołudniem, zaś popołudniem na placu u wyl. ul. Łazińskiego i Batorego.

Młody amant i starsza kochanka.

SCENA Z NOŻEM ZAKOŃCZYŁA ROMANS.

Po kilkuletnim daremnem oczekiwaniu na powrót męża, oraz na wiadomość o nim, nawiązała ona znajomość ze Stefanem Podobą, a znajomość ta niebawem zmieniła się w bliższy stosunek. — Podoba, robotnik w Lwowskich Browarach, zamieszkał u niej, stał się jej oficjalnym kochankiem i oboje wspólnie na swe utrzymanie pracowali. Te zażyłe stosunki trwały przez kilka lat. Często zdarzało się, że Leśniewiczowa swojemi pieniędzmi pokrywała wydatki kochanka, lub też dawała za niego gwarancje na większe kwoty.

Przed kilku miesiącami Podobie sprzykrzyła się starsza od niego ko-

chanka, a tembardziej, że poczęła mu ona odmawiać dalszych subwencji i pewnego dnia po większej scysji, w czasie której nawet Leśniewiczowa targnęła się na niego z nożem w rękę, Podoba zerwał swój stosunek i opuścił jej mieszkanie.

Zerwaniem stosunków Leśniewiczowa mocno się nie przejęła i aczkolwiek Podoba już więcej się z nią nie stykał,

Dziś operacja Leśniewiczowej.

Równocześnie przechodnie zajęli się ratowaniem Leśniewiczowej i zawołał Pogotowie ratunkowe. Przybyły lekarz dyżurny udzielił pierwszej pomocy i odwiózł raną do szpitala powozem. — Dziś rano odbędzie się operacja. Lekarze mają nadzieję, iż uda się ją mimo ciężkich ran uratować przy życiu.

Aresztowany zbrodniarz w czasie przesłuchania go w policji przyznał się do strzałów, jednakowoż zaprzeczył, jakoby miał zamiar swą b. kochankę zabić, twierdząc, że poczęł strzelać nie świadomie pod wpływem ataku Leśniewiczowej. Również poddano przesłuchaniu ciężko raną Leśniewiczową i według jej zeznań stan faktyczny zgadza się z zeznaniami Podoby.

Na miejscu krwawej tragedji zgromadziły się tłumy ludzi, komentując szeroko ten wypadek.

Wszędzie do nabycia.

NADESŁANE.

Kwiat śnieżny

najszlachetniejszy krem do twarzy i rąk, któremu miliony pań zawdzięczają swoją piękność. Wszędzie do nabycia.

Może nareszcie teraz ulegną zmianie fatalne stosunki bezpieczeństwa we Lwowie.

USTĄPIENIE P. RESZCZYŃSKIEGO OPINIA PUBLICZNA LWOWA POWITAŁA Z ULGĄ. — NOWY FAKT DEZORGANIZACJI, WOŁAJĄCY O POMSTĘ DO WŁADZ WYŻSZYCH. — LEKCEWAŻENIE INTERESÓW LUDNOŚCI, NARAŻONEJ NA BEZKARNE ATAKI WŁAMYWACZY.

Lwów, 21 sierpnia.

(—) Wiadomość o odwołaniu p. Reszczyńskiego ze stanowiska Komendanta P. P. Lwów - Miasto (co ma wedle informacji miarodajnych czynników, nastąpić za kilka dni), wywołała w całym mieście, oraz wśród korpusu policyjnego we Lwowie nieklamana radość. Cała opinia publiczna we Lwowie, która miała możność śledzić przez szereg miesięcy wysiłki p. Reszczyńskiego, zdążające do całkowitego zdemontowania organów

władz bezpieczeństwa, i to z gorliwością godną lepszej sprawy, już oddawna była zgodna z tem, że p. Reszczyński do stolicy Małopolski, mającej bogatą tradycję miasta o wysokiej kulturze i pełnem poczuciu praworządności, zupełnie nie nadaje się. Niestety innego była zdania jego bezpośrednia lwowska władza przełożona, związana z p. Reszczyńskim niemi sympatjami osobistej, datującej się od czasów wspólnej

służby w milicji warszawskiej. Obecnie jednak już Centralne władze warszawskie zdają sobie doskonale sprawę z wytworzonej i zabagnionej sytuacji i wyciągną z tego

odpowiednie konsekwencje.

O dezorganizacji, panującej w lwowskiej policji kryminalnej świadczy między innymi następujący fakt, podany przez wczorajszy „Wiek Nowy“:

„Ubiegłego wtorku dnia 13 bm. między godziną 10 a 13 w południe nieznanemu sprawcy w willi prof. Króbińskiego, przy ul. Grochowskiej l. 58, włamali się do mieszkania pp. Adama Gerlachy i Kazimierza Zawada, z którego zabrali garderobę, bieliznę i różne drobiazgi. Zaraz popołudniu poszkodowani o tym fakcie zawiadomili policję, a spisujący protokół funkcjonariusz policyjny oświadczył słowami: „Dziś nie, ale jutro, we środę, przyjdzie tam wywiadowca celem przeprowadzenia dochodzeń“.

Tymczasem wywiadowca taki nie pokazał się tam wcale, ani we środę, ani w czwartek, ani w piątek, a nawet w sobotę, w dniu, w którym dowiedzieliśmy się o powyższym fakcie. Natomiast w piątek, prawdopodobnie ci sami włamywacze po raz drugi włamali się w tej samej willi do piwnicy, w ten sposób, że w oknie wyłamali kraty żelazne.

Poszkodowani przypuszczają nawet, kto jest sprawcą tych włamań, lecz daremnie czekają na wywiadowcę, aby go poinformować. I gdyby jakiś funkcjonariusz był się zjawił na miejscu, z pewnością byłby odebrał łup. Ale dziś po sześciu dniach włamania z pewnością skradzione rzeczy zostały już przez bliźniaków puszczone w dalszy obieg.

Fakt ten nie potrzebuje dalszych komentarzy. Zapewne nim zajmie się oświadczenie starosta grodzki p. Klotz. Przytem dodać należy, że komenda policji sam fakt włamania tego przemilczała przed prasą!

NADESŁANE.

„POPESCU” gumowy człowiek

w przejeździe przez Lwów popisuje się od 18. bm.

w kawiarni restauracji „LOUVRE”

swemi nie do uwierzenia zdumiewającymi produkcjami.

Prócz tego zupełna zmiana znakomitego art. repertuaru kabaret.

I. program 10.30. — II program w barze 12.30. — Wstęp wolny.

Podziękowanie.

Poczuwam się do miłego obowiązku publicznego podziękowania Wnemu Panu Dr. Robertowi Dresdnerowi, lekarzowi Kasy chorych we Lwowie, za serdeczną, bezinteresowną opiekę lekarską w czasie długotrwałej, a ciężkiej choroby mego męża śp. Władysława.

6305 Anna Miskiewiczowa.

Ogromne rozmiary klęski powodzi w powiatach przemyskim, dobromilskim i brzozowskim.

ZNISZCZENIE PŁONÓW, GRUNTÓW, ZERWANIE MOSTÓW I KŁADEK. — TRZEBA NADZWYCZAJNYCH KREDYTÓW NA WIELKIE ROBOTY REGULACYJNE. — APEL DO OKR. DYR. ROBÓT PUBL.

(Od naszego korespondenta).

Przemysł w sierpniu.

(M) Teraz dopiero można, przynajmniej w przybliżeniu, zdać sobie sprawę z ogromu szkód, poniesionych przez powiat przemyski, dobromilski i brzozowski wskutek niedawnej powodzi.

San, zwłaszcza w górnym swym biegu, wylewając z powodu roztopów wiosennych, a potem deszczów ulewnych, dał się bardzo dotkliwie we znaki ludności wsi nadbrzeżnych, z których najbardziej ucierpiały m. i. Tannawce, Kuńkowce (drogi zerwane i wymulone itd.). W Przemysku samym stan wody na Sanie w pewnych okresach tak się podniósł, a rzeka płynęła prądem tak wartkim i rozlewnym, że obawiano się o wytrzymałość filarów silnego mostu komunikacyjnego między śródmieściem a Zasaniem.

W Boleszycach, Hurku, Hureczku i i., pola zalane, płony zniszczone. Wylewy zerwały i zatopiły grunta na znacznych przestrzeniach wyrządzając nieszczęśliwej ludności szkody niepowetowane.

Woda zabrała im zbiory wraz z gruntami, wytwarzając sytuację beznadziejną.

Zerwane zagony przepadły bezpowrotnie, mimo, że będą one figurowały i nadal w ewidencji katastru gruntowego, jakby nie zaszła żadna zmiana. Podatek gruntowy będzie się więc płacić, i to długo jeszcze, od roli, która wskutek powodzi zmikła zupełnie z widowni i przestała istnieć.

W Niżankowicach wylew Sanu zdemolował młyn i zagrażał torowi kolejowemu. W

Huwnikach i w Rybotyczach — Wiara zrujnowała ludność. — W Krościenku droga zdewastowana.

Tak więc także powiat dobromilski miał swój udział w bilansie strat, poniesionych wskutek powodzi. Szereg mostów poszedł tam z wodą.

Rozumie się, że zabezpieczenie brzegów i zaopatrzenie ich tamami ochronnymi odrazu zmieniliby sytuację na lepsze.

Te ustawiczne klęski elementarne narażają bowiem ludność na miljonowe straty, których żadna „pomoc dla powodzi” zorganizowana dorywczo przez zapobiegliwe władze nie potrafi wyrównać.

Czynnik rządowy, zwłaszcza rząd wodny na pow. przemyski jest zupełnie bezradny wobec agresywności Sanu, Wiary,

Wyrwy itd., gdyż nie rozporządza odpowiednimi funduszami, względnie kredytami dla walki z rozhukanym żywiołem i klęską powodzi.

Są tu więc potrzebne kredyty nadzwyczajne, aby umożliwić uruchomienie tamiarstwa ochronnego i zabezpieczyć brzegi niesfornych rzek.

To też apelujemy tą drogą, za pośrednictwem Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych we Lwowie do Ministerstwa Robót Publicznych

o rychłą pomoc

i przeznaczenie na powyższe roboty potrzebnych funduszy. — Jesteśmy przekonani, że gdyby p. minister Moraczewski zechciał sam zobaczyć obraz zniszczenia,

wyrządzonego w powiatach: przemyskim i okolicznych, to nie wahałby się ani chwili i uznałby słuszność tego apelu.

Nowa sztuczka baronów węglowych.

Lwów, 20. sierpnia.

(e) Jak się dowiadujemy, w myśl tajnego protokołu górnośląskiej konwencji węglowej, przemysłowcy węglowi postanowili zredukować produkcję do wysokości 1,470,436 tonn w sierpniu, co stanowi redukcję do 45.20 procent dotychczasowej wysokości.

Ogólna produkcja dla wszystkich 3-ech zagłębi węglowych ustalona została na m. sierpień r. b. na 2,150,000 tonn węgla.

Oznacza to, że baroni węglowi chcą ograniczyć w sierpniu ekspedycję ładunków w oczekiwaniu rozwoju koniunktury w jesieni, pomimo, iż podwyżka taryfowa winnaby, przeciwnie, prowadzić do wcześniejszego zaopatrzenia się ludności w węgiel.

Zamach filmowy

na Beethovena.

Londyn, w sierpniu.

(=) To, czego melomani obawiali się oddawna, stało się obecnie w Anglii: życie Beethovena jest obecnie nagrywane przez jedną z największych wytwórni angielskich. Chodzi o to, aby wielkiego kompozytora „spopularyzować”.

W filmie owym Beethoven wystąpi bezpośrednio jako mistrz tonów. Główną rolę grać będzie rosyjski pianista, Marek Hamburg, który niesłychanie jest podobny do Beethovena i posiada specjalną predylekcję do jego dzieł muzycznych. Prawdopodobnie już za kilka miesięcy będziemy mogli na płótnie widzieć Beethovena przy pracy kompozytorskiej.

Ahmed Zogu stracił głos.

Lwów, 20 sierpnia.

(e) Jeden z najświeższych monarchów świata, król albański Zogu po długotrwałej chrypcie, mimo starannej kuracji wybitnych lekarzy-specjalistów, stracił obecnie głos i może mówić jedynie szeptem. Przyczyną utraty głosu było nadmierne palenie papierosów.

†
JÓZEF NAŁĘCZ RACZYŃSKI
Podchorąży ulan, Syn Właściciela dóbr
zmarł dnia 16. sierpnia 1929 w Grudziądzu, po krótkich a ciężkich cierpieniach, w 23 roku życia.
Pogrzeb odbył się w Grudziądzu dnia 19. sierpnia 1929.
O tem zawiadamiają
Rodzice i Bracia.

Uchylenie orzeczenia komisji poborowej

W WYPADKU JASKRAWEGO PRZEOCZENIA CHOROBU POBOROWEGO.

Lwów, w sierpniu.

Województwa otrzymały okólnik min. spraw wewn. w sprawie ponownego przeglądu poborowych przed wejściem do szeregów. Ministerstwo zaznacza, że gdyby zaszedł wypadek jaskrawego przeoczenia wad i ułomności poborowego uznano go za zdolnego do służby wojskowej, a faktycznie kwalifikującego się do kate-

gorji C i D, wadliwe orzeczenie komisji uchylić należy w drodze nadzoru. Ponowne badanie takich poborowych winno być dokonane przez komisję rzeczoznawczą.

Konsekwencją takiego mylnego orzeczenia winno być pociągnięcie do odpowiedzialności lekarza, który wydał tego rodzaju zarządzenie.

Wśród pism i książek.

BILANS PRASY POLSKIEJ PO 200 LATACH.

Lwów, 20. sierpnia.

W roku bieżącym minęły dwa wieki nieprzerwanej pracy polskiej na niwie prasy. Wobec tego nietylko specjaliści, ale cały ogół inteligentny interesuje się w tej chwili żywiej rozwojem prasy i szuka źródłowo opracowanych wydawnictw przedstawiających całokształt naszego dorobku na tem polu. A nadmienić tutaj musimy niestety, że nasza literatura o prasie jest bardzo uboga. Brak np. przykład dotychczas zupełnie, szeroko zakrojonego dzieła, któreby przedstawiło źródłowo historyczny rozwój prasy polskiej.

Tem większą usługę oddają więc społeczeństwu Katalogi Prasowe Para, których rocznik I. ukazał się już w roku 1921 jako „Pierwszy Polski Spis Gazet i Czasopism”. W tych dniach natomiast ukazał się rocznik V wspomnianego Katalogu, ulepszony znacznie tak pod względem wyglądu zewnętrznego i pod względem treści.

Katalog cały podzielony jest na 9 części (w zeszłym roku było ich 7) i poprzedzony jest obszernym wstępem. W zwięzłym zarysie zaznajamia tutaj Katalog czytelnika z historią prasy w Polsce, dzieląc ją na przedrozbiorową, porzbiorową, wojenną i historię prasy w Polsce niepodległej. Uwypukla się przytem bardzo silnie nierozdzielny związek historii prasy naszej z dziejami myśli politycznej narodu, której upadek stanowił zawsze o upadku prasy a wzlot i rozwój zawsze był bardzo silną podniętą na po-

lu wydawnictwa prasowego. Wstęp Katalogu zawiera poza tem oświetlenie zagadnienia reklamy w prasie. Omawia przytem szereg kwestji z praktyki ogłoszeniowej, podając pod tym względem wskazówki bardzo cenne dla poszczególnych gałęzi naszego życia gospodarczego. Znajdujemy także na wstępie spis rzeczy w językach polskim, angielskim, francuskim i niemieckim.

Część pierwsza Katalogu zawiera wykaz wszystkich pism w Polsce (razem 1821) i to oświatowych, politycznych i społecznych, tak polskich jak obcojęzycznych. Znajdujemy tutaj dane dotyczące tendencji pisma, wysokości nakładu, cen ogłoszeń etc. Na podstawie tych danych stwierdzamy, że ilość czasopism polskich utrzymuje się mniej więcej w jednym poziomie. Wzrasta natomiast ilość czytelników.

Część druga Katalogu Prasowego zawiera spis pism polskich wychodzących zagranicą (razem 167) Na czele kroczą już od lat dziesiątek Stany Zjednoczone Ameryki Północnej z 88 wydawnictwami, a poza tem reprezentowane są Ameryka Północna, Belgja, Chiny, Czechosłowacja, Francja, Litwa, Łotwa, Niemcy, Rumunia i Rosja Sowiecka. Wśród miast zagranicznych większymi ośrodkami prasy polskiej są Chicago, Cieszyn, Cześć i Paryż.

W trzeciej części Katalogu umieszczony jest spis i bliższe dane co do kalendarzy książkowych i kieszonkowych wychodzących w Polsce.

Część czwarta zawiera wykaz alfabetyczny czasopism, kalendarzy i gazet i ułatwia temsamem bardzo znacznie orientację w Katalogu samym. Następna

część natomiast podaje wykaz miast ponad 3.000 mieszkańców i liczebnie mniejszych, o ile w danej miejscowości ukazują się pismo jakieś.

W następnych częściach umieszczono specjalny spis prasy zawodowej i sportowej. Część siódma podaje spis pism obcojęzycznych w Polsce. Przytaczając większość posiadają pisma niemieckie, następnie żydowskie, a dalej idą ukraińskie itd.

Część ósma zawiera spis najważniejszych pism politycznych i czasopism zawodowych zagranicznych, co ma znaczenie wobec rozwijających się coraz bardziej naszych szans eksportowych i zacieśniających się węzłów międzynarodowych.

Ostatnia, dziewiąta część, podaje jako dział ogłoszeń szczegóły o poszczególnych pismach, których z natury rzeczy w spisie samym zamieścić nie było można. Wszystkim bliżej zainteresowanym dział ten polecamy ku bacznej uwadze. Nadmieniamy jeszcze, że do Katalogu dołączono mapę gazetową Polski, dającą bardzo jasny pogląd na rozmieszczenie prasy naszej w poszczególnych województwach.

Całość pod względem technicznym czyni wrażenie bardzo estetyczne, a co do obfitości i planowego rozmieszczenia treści zadowolić musi każdego zawodowca z dziedziny prasy. Katalog nabyć można w wszystkich księgarniach, oraz centrali firmy „Par” w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiej 11. i Oddziałach jej w Warszawie, ul. Bracka 17, w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 72., w Katowicach, ul. Poprzeczna 8. w Krakowie, Rynek Główny 46, we Lwowie, ul. Akademicka 14., w

Toruniu, ul. Szeroka 46, i w Poznaniu filja 27. Grudnia 18.

*

Krótki podręcznik żeglarski Ludwik Szwykowski. Biblioteczka Sportowa, tomik 6. i 7. Warszawa 1929. Główna Księgarnia Wojskowa Cena 1.50 zł.

Żeglówka trzeba — żyć niekoniecznie, mówi rzymskie przysłowie. Ze względu na doniosłe znaczenie sztuki żeglarskiej dla całego życia narodów, koniecznym jest krzewienie i rozwijanie wśród społeczeństwa zamiłowania do sportu żeglarskiego oraz jego popularyzowanie.

Nasza literatura sportowa nie posiada ani jednego wydawnictwa z tej dziedziny, to też powitać należy z uznaniem ukazanie się pracy Ludwika Szwykowskiego pt. „Krótki podręcznik żeglarski”. Praca ta zawiera treściwe, przystępne i rzeczowe wyjaśnienie wszystkiego tego, co żeglarz-amator wiedzieć powinien. Autor w swej pracy omawia żeglugę pełnymi wiatrami, żeglowanie na łodziach bezpokładowych i półpokładowych, typy amatorskich statków żaglowych, ratowanie człowieka za burtą, przewrócenie się łodzi, znaczenie wiatru dla żeglarskiego, i szczerze prawa drogi wodnej. Praca ujęta jest z punktu widzenia praktycznego i zawiera szereg rad i wskazówek. Zdobi ją 25 ilustracji oraz 2 tablice, z tego jedna kolorowa przedstawiająca flagi sygnałowe według klucza międzynarodowego. Zastępuje ona na baczna uwagę miłośników sportu żeglarskiego, tembardziej, że nazwisko autora, znanego żeglarskiego i krzewiciela tego przepięknego sportu daje rękojmię należytego ujęcia tematu.

Sensacyjna rewizja w nocnym lokalu w poszukiwaniu za narkotykami.

PRZEZ DWIE GODZINY LICZNI GOŚCIE NIE MOGLI OPUŚCIĆ SALI. — REWIZJA WŚRÓD PERSO-
NALU. — CZY NIEMA INNYCH SPOSOBÓW WALKI Z NARKOTYKAMI?

Lwów 20. sierpnia.

(—) Jeden z pierwszorzędných lokali nocnych był onegdajszej nocy widownią niebywałego wprost wydarzenia. Oto parę minut po g. 1 w nocy w chwili, gdy w lokalu tym zabawiało się wytworne towarzystwo, złożone z arystokracji, przedstawicieli finansjery lwowskiej, palestry oraz około dwudziestu oficerów, naraz wkroczył na salę oddział, złożony z osmnastu wywiadowców policyjnych pod wodzą oficerów policyjnych, ubranych po cywilnemu.

Funkcjonariusze policyjni swem nagłym wkroczeniem na salę przerwali zabawę, a równocześnie obsadzili wszystkie wyjścia i wejścia, prowadzące do tego lokalu, poczem wezwali cały zatrudniony tam personal artystyczny oraz muzyczny do zgromadzenia się w jednym miejscu. Gdy to nastąpiło, wszystkie te osoby poddamy szczegółowej rewizji osobistej, a następnie udano się do ich pokoiów w hotelu, gdzie również dokonano szczegółowej rewizji.

Proceder ten trwał przeszło dwie godziny, a w czasie tego ustawieni przy drzwiach wywiadowcy policyjni nikogo z obecnych na sali gości nie wypuszczali, co stało się powodem wielu niemiłych scysji z organami władz bezpieczeństwa.

Po ukończeniu tej rewizji okazało się, że dokonana ona została w poszukiwaniu kokainy, zarządzona na podstawie anonimu, skierowanego do władz centralnych. Rewizja ta nie dała żadnych wyników i po spisaniu protokołu funkcyj-

narjusze policyjni opuścili lokal.

Rozumiemy bardzo dobrze celowość i konieczność walki z wysoce szkodliwym handlem narkotykami, z drugiej jednak strony uważamy, że walka ta

zresztą prowadzona na całym świecie, musi być prowadzona w odpowiedniej formie bez narażania gości na niezawinione przykrości.

Telefoniczny skandal we Lwowie nie przestaje być plagą abonentów.

APELUJEMY RAZ JESZCZE DO ZARZĄDU TELEFONÓW, BY PO-
ŁOŻYŁ KRES NIEMOŻLIWYM STOSUNKOM.

Lwów 20. sierpnia.

(—) Mimo przeprowadzonej rozbudowy sieci telefonicznej w naszym mieście i związanej z tem reorganizacji personalu telefonicznego, uzasadnione skargi na niedołężne funkcjonowanie telefonów nie tylko nie ustają, ale mnożą się z dnia na dzień. Nie mówiąc już o tem, że bardzo często spotykamy się z arogancją niektórych telefonistek, aż nazbyt często czeka się na połączenie bezskutecznie, zwłaszcza w

mocy.

Nie ulega wątpliwości, że wina tych mankamentów, dających się dotkliwie odczuwać szerokiej publiczności, a nawet uniemożliwiających jej korzystanie z telefonów, leży po stronie niedostatecznego wykształcenia telefonistek.

Raz jeszcze kierujemy apel w stronę właściwych czynników, w interesie szerokich warstw abonentów telefonicznych

Adwokat dr. Praun staje dziś przed sądem, oskarżony o liczne oszustwa i sprzeniewierzenia.

Lwów, 21 sierpnia

(—) Dziś przed Trybunałem pod przewodnictwem radcy Bendaszewskiego rozpocznie się rozprawa przeciwko adwokatowi drowi Stanisławowi Praunowi, oskarżonemu o zbrodnie sprzeniewierzenia, oraz oszustwa

przez sfalszowanie weksli. Sprawa tego młodego adwokata jest Czytelnikom naszym znana, w swoim czasie bowiem stanowiła prawdziwą sensację. Lekkomysłny ten człowiek, po dokonaniu sprzeniewierzeń na kwotę przeszło 30 tysięcy dolarów, oraz oszustw na szkodę osób prywatnych i instytucji finansowych, widząc, że już dalej brnąć nie może i lada dzień wybuchnie skandal, sam zgłosił się u prokuratora, oskarżył się i został osadzony w więzieniu, gdzie do tej pory przebywa.

Proces jego, który potrwa dwa dni, budzi w naszym mieście duże zainteresowanie. Obrony pod sąd podjął się adwokat dr. Axer.

Gajowy ciężko postrzelił

LEŚNEGO ŻŁODZIEJA, KRADNĄCEGO DRZEWO.

Lwów, 21 sierpnia.

(—) Ubiegłej nocy gajowy w lasach państwowych w Popielach, pow. Drohobycz, Władysław Górny, spotkał w lesie niejakiego Iwana Łabańciowa z Popiel w chwili, gdy ten kradł drze-

wo. Gdy Łabańciów począł uciekać, gajowy strzelił za nim z dubeltówki i ciężko go zranił. Łabańciowa w groźnym stanie odwieziono do szpitala powszechnego. Dochodzenia policyjne w toku.

Pościg za więźniami zbiegłymi z Brygidek.

TRZEJ WIĘZNIOWIE Z OSŁAWIONYM PĘPKIEM NA CZELE, PRZEZ DA-
CHY UCIEKLI, LECZ ZOSTALI WKRÓTCE SCHWYTANI.

Lwów, 20. sierpnia.

(—) Wczoraj w godzinach przedwiecznych mieszkańcy śródmieścia zostali poruszeni wieścią o ucieczce więźniów z więzienia karnego przy ul. Kazimierzowskiej, oraz o pościgu. Wypadek ten wydarzył się o godz. 16.30, a jeszcze w godzinę później ul. Kazimierzowską oraz Bernsteina zalegały tłumy, komentujące na miejscu ten rzadki wypadek.

Po zasięgnięciu informacji u odnośnych czynników, ustaliliśmy następujący stan faktyczny:

Trzej więźniowie zasądzeni za kradzież na karę więzienia od półtora roku do dwa i pół, a wśród nich znany złodziej lwowski Wojciech Pępek,

zostali użyci w godzinach popołudniowych do robót przy oczyszczaniu strychu więziennego. W czasie pracy ci trzej więźniowie zdołali się wydostać na dach więzienny i po przekroczeniu ogrodzenia siatkowego, zakończonego drutem kolczastym, przedostali się na dach realności przy ul. Bernsteina, przytykający do gmachu więziennego, skąd po chwili przedostali się na podwórze.

Ucieczkę więźniów w samą porę spostrzegli dozorca więzienni, którzy zaalarmowali policję, oraz sami rzucili się w pościg za zbiegłymi więźniami. Po krótkim pościgu przy pomocy jednego posterunkowego wszystkich are-
sztantów ujęto bez użycia broni.

Mimochodem.

LAPSUS GALAMI.

Lwów, 20. sierpnia.

(f). Każda niemal porcja prasy przynosi coś godnego zanotowania w powyższej rubryce. Niektóre „lapsusy“ są rzeczywiście wspaniałe.

I tak: Znany poeta i komedjopisarz Kazimierz Wroczyński w feljetonie „Kurjera Warszawskiego“ zapytuje z patosem:

„A kogo przywodzi na myśl żmija, mająca zwyczaj pożerania swych rodzonych szczeniaków?“

Jedno z pism pomorskich (te stale dzierżą prym w dziedzinie potknięć językowych) tak pisze:

„Onegdaj rozeszły się wieści w naszej wsi, że na dwie kobiety, idące drogą, napadł handlarz żywym towarem, jadący autem. Jednak to mija się z prawdą, gdyż kobiety obecne tak są przestraszone widmem handlarzem, że na bylejaki widok samochodu pierzchają, a cóż dopiero, gdy ten za nimi zawróci, chcąc porozmawiać, lub o coś zapytać...“

Rozmawiający samochód — tego jeszcze nie było, choć krzykliwe jest prawie każde auto.

W innym piśmie pomorskim czytamy bardzo ciekawy anons:

„Polecam salon fryzjerski dla pań i panów, w których wykonuje się wszelkie prace fryzjerskie“.

Oto pierwszy w swoim rodzaju fryzjer-internista. Ale jak on to robi?

W jednym z poważnych pism warszawskich czytamy duży tytuł: „Organizacja polskiego rybołówstwa wielkanocnego“. Co? Ryba na Wielkanoc nie „odchodzi“ tak obficie, żeby aż organizować specjalne rybołówstwo, tembardziej, że do Wielkiejnocy daleko. Aha — tekst nam wyjaśnia. Miało być: „wielkomorskiego“. Mała różnica...

Innego rodzaju „lapsusem“ jest proste zestawienie słów — afiszu kinowym. Przed jednym z kin w Poznaniu, które wprowadziło najnowszą zdobycz techniki filmowej, sensację budził napis następujący:

„Bacność! Poraz pierwszy w Polsce! Wielki film MÓWIĄCY p. t. „NIEMOWA“.

Zastrzelił się na posterunku policji

DESPERACKI CZYN URZĘDNIKA PRYWATNEGO W SANOKU.

Lwów, 21 sierpnia.

(—) Ze Sanoka donoszą nam o wstrząsającym wypadku, który wydarzył się na tamtejszym posterunku P. P. Mianowicie wczoraj o godz. 22.30 wieczorem przybył na posterunek 23-letni Stefan Wołajczyk, urzędnik pry-

watny i po krótkiej rozmowie z dyżurnym funkcjonariuszem wyjął rewolwer i celnym wystrzałem w skroń pozabawił się życia. Jak stwierdzono, powodem samobójstwa była zawiedziona miłość.

Mile spotkanie na ulicy

DEFRANDANT PRZYPADKOWO WPADEŁ W OBJĘCIA PRACODAWCY.

Lwów, 21 sierpnia.

(—) U przedsiębiorcy eksploatacji kamienia i szutru, Emila Szapiry w De latynie zajęty był w charakterze urzędnika Józef Meller, liczący lat 30, zamieszkały we Lwowie, przy ul. Weteranów 6. P. Szapira przeważnie przebywał we Lwowie, a w miejscu przedsiębiorstwa bawił z jego ramienia Meller, który prowadził całą manipulację i dokonywał wypłat robotnikom. Mel-

len, jak się okazało, dopuszczał się systematycznych sprzeniewierzeń, na szkodę swego pracodawcy w ten sposób, że fałszował listę wypłat, wyrządzając szkodę Szapirze na kwotę 3.000 zł. Gdy oszustwo wyszło na jaw, Meller zbiegł.

Wczoraj we Lwowie Szapira przypadkiem spotkał Mellera na ulicy i oddał go w ręce policji.

Brednie o Polsce.

„POTEMKIŃSKIE WSIE”. — RAJ „BOLSZEWICKI” I PIEKŁO POLSKIE. — CZY NIE CZAS PRZECIWDZIAŁAĆ TEJ OSZCZERCZEJ KAMPANII?

Moskwa, w sierpniu.

„Delegacja” polskich komunistów w dalszym ciągu podróżuje po Rosji centralnej i Ukrainie, odwiedzając ośrodki fabryczne, przedsiębiorstwa rolnicze, muzea itd. Faktycznie zaś, — jak przewidzieliśmy, odwiedziły te, które się odbywają pod kierunkiem i kontrolą „fachowców” od gości zagranicznych, mają na celu jedynie najperfidniejszą propagandę antypolską. W każdym punkcie, odwiedzionym przez delegatów, wygłasza się mowy tzw. porównawcze, w których stwierdza się niebawale sukcesy, osiągnięte przez robotników „w rajach bolszewickim”, czemu są przeciwstawione „okropne stosunki”, panujące rzekomo w tej lub innej dziedzinie w „faszystowskiej Polsce”.

Z jednej z tych oszczerczych mów, wygłoszonych przez kierownika delegacji — b. posła Łańcuckiego, przytoczę takie tezy, jak, że „w Polsce obecnie pracują gorliwie nad przygotowaniem wojny z Sowjetami (!), a to celem utrwalenia światowego panowania czarnej reakcji”, że Polska w tym

kierunku działa jako ślepe narzędzie innych imperjalistycznych krajów i tym podobne brednie. Natomiast w dalszym ciągu tow. Łańcucki usiłuje pocieszyć robotników bolszewickich, zapewnieniem, że w razie wybuchu wojny „robotnicy polscy staną w obro-

nie Sowjetów, a wojna imperjalistyczna zamieni się w wojnę domową, tj. wojnę robotników przeciwko własnym gnieźbielom”. Wobec bezkrytycznych mas brednie te nie pozostają bez wrażenia.

Zjazd Starszyny Strzeleckiej Okr. lwowskiego Ziemi Czerwieńskiej.

Lwów, 20 sierpnia.

(-) W niedzielę dnia 18 bm. o godz. 11-tej przedpoł. odbyła się w lokalu Związku Legionistów przy ul. Gródeckiej 69 Konferencja okręgowa Związku Strzeleckiego pod przewodnictwem Prez. Schmała i w obecności: prezesa Zarządu Gł. Związku Strzeleckiego w Warszawie Antoniego Anusza, dcy OK. VI. gen. Popowicza, szefa sztabu podpułkownika Niezabitowskiego, nac. Wydz. Bezp. Wojew. Lwowskiego Rogowskiego, star. grodz. Kłotza, po-

sła dra Strońskiego, red. dra Górki, członków Zarządu Okręgu, prezesów i komendantów Obwodów Związku Strzeleckiego, oraz Prezesów i komendantów Oddziałów Związku Strzeleckiego w 35 miastach powiatowych przynależnych do Okręgu lwowskiego.

Ogółem w obradach wzięło udział 150 delegatów Związku Strzeleckiego Okręgu lwowskiego.

Obrady zagał prez. Schmal witając przybyłych reprezentantów Władz oraz delegatów Związku Strzeleckiego.

Do zebranych przemówił prez. A. Anusz, następnie przemawiali: dca OK. VI. gen. Popowicz, nac. Rogowski im. Władz wojewódzkich i poseł dr. Stroński imieniem BBWR.

Obrady wykazały zupełną jedno myślność i duży rozwój prac Związku Strzeleckiego do Okręgu lwowskim.

Zamknął obrady przewodniczący prez. Schmal dziękując reprezentantom Władz i licznie przybyłym delegatom za udział w zjeździe poczem wniósł trzykrotny okrzyk na cześć Prez. Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego, co zebrani trzykrotnie powtórzyli.

Wpisy na Wydział lekarski

UNIWA. JANA KAZIMIERZA WE LWOWIE W ROKU SZK. 1929/30.

Lwów, 20. sierpnia.

Dziedziniec Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwo-

wie podaje do wiadomości, że w sprawie przyjęcia na tut. Wydział należy wnieść podania na specjalnie na ten cel przeznaczonych drukach, które można nabyć w sklepie akademickim U. J. K., do podania należy dołączyć: curriculum vitae własnoręcznie napisane, ostatnie dwa świadectwa szkolne, świadectwo urodzenia, świadectwo dojrzałości (świadectwo służby wojskowej, mężczyźni) oraz, o ile istnieje przerwa między studjami, świadectwo moralności. — Termin wnoszenia podań ustala się na czas od 1. do 10. września 1929. W dniach od 12. do 16. września będą kandydaci wezwani do osobistego jawienia się u Dziekana w porządku jak i zostanie podany na tablicy ogłoszeń Wydziału lekarskiego w dniu 11. września.

Dnia 19. września wnoszący podania otrzymają wynik załatwienia pisemny.

Powtarzający pierwszy rok studjów winni wnieść podania również na powyżej wymienionych drukach, do których należy dołączyć indeks. W podaniu należy wymienić przyczynę powtarzania studjów. Termin wnoszenia podań ustala się na czas od 1. do 6. września br. W dniu 6. września muszą jawnie się petenci u Dziekana, zaś 7. września zostanie wydany wynik załatwienia podania na piśmie.

W sprawie przyjęcia na lata wyższe studjów, przenoszący się z innych Uniwersytetów muszą wnieść podania również na drukach. Do podania należy dołączyć indeks Uniwersytetu, z którego się kandydat przeszedł, poświadczanie złożonych egzaminów oraz dokument stwierdzający stosunek do wojska (mężczyźni). O ile istnieje przerwa w studjach należy dołączyć świadectwo moralności.

Kandydaci, którzy byli słuchaczami tut. Wydziału i mają przerwę w studjach obecnie zaś chcieliby swe studia w dalszym ciągu kontynuować, muszą również wnieść podania o przyjęcie na drukach, do podań zaś winni załączyć indeks, poświadczanie złożonych egzaminów i świadectwo moralności. Termin wnoszenia podań na lata wyższe ustala się na czas od 1. do 10. września, zaś wynik załatwienia tych podań zostanie wydany pisemnie w dniu 21. września.

N A D E S Ł A N E.

Dr. med. JÓZEF GRAF

ul. Żó'kiewska 17 — tel. 24-52
pawrócił.

Z Wittlinów

Marja Spatzowa

żona przemysłowca

Zmarła dnia 18. sierpnia po krótkich a ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 25.

Pogrzeb odbędzie się z hali ceremonialnej cmentarza żydowskiego dnia 20. sierpnia o godz. 11. Na smutny ten obrzęd zapraszają Krewnych i Znajomych w głębokim smutku pograżeni

Mąż i Rodzina

FEJLETON „GAZ. POR.” z 21 VIII 1929.

ANDRE MYCHO.

Ukieszne więzienie.

Zdzieranie sobie pludrów z możnymi tego świata na wspólnej ławie szkolnej lub uniwersyteckiej, bywa czasem sprawą korzystną niewątpliwie.

Tak więc Serafin Brugnot, prawdziwy kandydat na ścieżkę, przepadający przy wszystkich egzaminach, mający się, byle żyć, zajęć o tyle różnorodnych, o ile bliżej nieokreślonych, ucieszył się niepomiernie na wieść o mianowaniu jednego z tuzów liceum Condorce'a podsekretarzem stanu przy ministerstwie spraw wewnętrznych. W trzy dni później, Brugnot przyodziany odświętnie, zjawił się na placu Beauvau i polecił oddać swą kartę „panu ministrowi”.

Ten ostatni, wytrawny światowiec który również nieraz już był pod wozem, kazał natychmiast prosić swego dawnego koleżę, budzącego zresztą wspomnienia tylko prawdziwie miłe i przyrzekł mu posadę w jak najbliższej przyszłości.

— Nie mogę ci, niestety, wpakować podprefektury, ani nawet mianować poborzą podatkowym, ale wytropię już jakąś wygodną synekurę, na której będziesz mógł żerować do końca dni swoich!

Co rzekłszy, pożegnał koleżę, wlepiając mu na drogę serdecznego szturchańca.

W tydzień później Serafin otrzymał pismo urzędowe, donoszące o mianowaniu go kierownikiem więzienia w Saint-Florentin-sur-Yonne z placą roczną 18.000 franków.

Twierdzenie, iż nieposiadał się z radością i wzruszenia, byłoby grubą przesadą. Brugnot liczył co najmniej na stanowisko kierownika wydziału prasowego w ministerjum lub dyrektora departamentu. Cóż jednak czynić? Posada była, jaką była. Domaganie się lepszego kąsa byłoby w bardzo złym tonie i naraziłoby go może na utratę wszystkiego.

Pozostawała zatem tylko jedna droga: przyjąć i podziękować. Co też uczynił w wyrazach pełnych uniesienia, poczem bez zwłoki udał się na wyznaczony posterunek.

Saint-Florentin-sur-Yonne jest tylko bardzo niewielką miejsciną, a więzienie jego — więzieniem zgoła malutkiem. Ale co za rozkoszna okolica i jacy mieszkańcy poczciwi!

Dom poprawy wznosi się na wzgórzu, panującym na rzeką i nad szeroko w dole, rozpostartą równiną.

Natychmiast po przybyciu dozorca więzienny przyjął nowego kierownika z należnym mu względami. Wszelako Brugnot zdawał się spostrzegać, że jego nieoczekiwane zjawienie się nieraz

zatrwożyło, jak zaskoczyło tego człowieka.

Był to chłop naschwał, nazwiskiem Carbonat, który w stopniu sierżanta — dziarsko zmagat się z wojenną zawieruchą. Jego kizaczaste brwi, zwieczona broda, potężne wąsiska, cały ten wygląd srogi i ponury nadawały mu pozory tego okrucieństwa, które przypisują dozorcóm kazamatów w afrykańskich baczach. W rzeczywistości ów sinobrody był łagodny jak baranek.

Rozpoczął wykonywanie swych obowiązków od zapoznania Serafina z mieszkaniem, jakie mu zostało przydzielone. Nie był to coprawda pałac z bajki, ale Brugnot znalazł tam do swej dyspozycji tak rozległe pomieszczenie i takie wygody, o jakich nigdy nie mógł nawet marzyć w ciągu swego żywota, pełnego przygód i dokuczliwych niespodzianek.

Pokoje, musimy to przyznać, znajdowały się w wielkim nieładzie i nawet łózka były niezastane.

— Więc mój poprzednik jeszcze nie wyjechał?

— Owszem, panie naczelniku, wyjechał — dziś rano.

— Mógł był istotnie zostać jeszcze parę godzin, by zdać osobiście sprawę w moje ręce!

— Nie inaczej, panie naczelniku! Poczciwy Serafin, zmuszony przez całe swoje życie schylać karku, nieborak, przed moją i mierną tego świata,

od których los jego zależał, nie posiadał się z dumy, widząc jak ten groźny człowiek zginał się przed nim w pokłonach, uzupełniając każde swoje powiedzenie pełnym szacunku „panie naczelniku”!

— A teraz — rzekł — cnotdźmy zapoznać się z więźniami!

Carbonat jakby zdrętwiał ze zdumienia.

— Z więźniami? Wcale ich przecież niemal!

— Niema więźniów! — krzyknął Brugnot zdębiały. — Więc, w takim razie, kogóż to właściwie pilnujecie?

— Kogo pilnuję?... pilnuję królików, gołębi, świnki morskiej. A poza tem, pilnuję więziennia!

— Pięknie! I kogóż to, powiedzcie, za ten brak więźniów winić należy?

— Do djaska — odparł tamten — rozumie się, że sądy, które ich nam nie do starczą!

— A dawno już na taką posuchę przepępców cierpicie?

— Za moich czasów, panie naczelniku, nigdy ich nie było.

— Sprawujecie zaś te czynności od...?

— Od lat pięciu, panie naczelniku.

— Otóż to i moje szczęście — zaklął w duchu biedny Serafin — gdy narzeszcie dochrapałem się stanowiska, mianują mnie naczelnikiem więzienia w okolicy, która pędzi samych Katonów!..

KARTKI Z PODRÓŻY.

List z Balearów.

Z BARCELONY DO WYSP BALEARSKICH. — NA ROMANTYCZNEJ MA LORCE. — PALMA STOLICA WYSP BALEARSKICH. — IMPONUJĄCA BUJNOŚĆ ROŚLINNOŚCI. — WŚRÓD GÓR DO SOLLER. — CUEFA DE ARTA I CUEFA DE PIRATA PEQUENA. — NA WYSPIE IBIZIE. — Z POWROTEM KU EUROPIE.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej”).

Barcelona, w sierpniu.

W piękny i pogodny wieczór opuściłem z dwoma przyjaciółmi na małym parowcu największy port hiszpański, **Barcelonę**, aby udać się z wycieczką na **Baleary**. Z Barcelony odchodzą tygodniowo dwa okręty do tych wysp, z Marsylii — jeden. Po jakimś czasie w mroku nocy zakwitły przed nami **jaskrawe, ruchome światła**. Majtkowie wyjaśniają nam w szorstkiem narzeczu katalońskim, że są to **okręty handlowe, zmierzające z Marsylii do Algieru**.

Gdy następnego dnia o świcie zjawiłem się na pokładzie, piętrzyło się w pewnej odległości na pół zakryte jeszcze chmurami, majestatyczną linją **górzyste wybrzeże Malorki, największej z wysp balearskich**. Niebawem biała wata chmur wzniosła się wyżej, powietrze stało się czyste i nagle, tuż obok południowo-wschodniej krawędzi wyspy, ukazała się **wielka, okrągła, czerwona kula słoneczna**. Teraz można było wyraźnie rozpoznać **ruiny starożytnych wież, których wieńcem opasana jest Malorka, niby starą, wyszczerbioną koroną**. Wieże owe zostały zbudowane przez **Maurów**, których władza obejmowała także **ten świat wysp, w obronie przed piratami**.

W stolicy wysp Balearskich.

Okolo południa skręcił okręt do szeroko otwartej zatoki, na której **górzystem tle ukazały się białe domy miasta Palmy**. Jest to miejscowość, licząca 60 tys. mieszkańców, stolica wszystkich wysp Balearskich, które razem — jak wiadomo — tworzą prowincję hiszpańską. Im bardziej zbliżamy się do brzegu, tem wyraźniej góruje nad domami **potężny budynek starożytnej katedry**. Jest to budowla

Ile cel macie do rozporządzenia? — zapytał głośno.

— Dwanaście, panie naczelniku.

— Pragnę je obejrzeć. Dozorca kręcił się, jak w ukropie i wreszcie wyjąkał z trudem:

— To... to niemożliwe, panie naczelniku.

— Niemożliwe? A dlaczego? Proszę o odpowiedź!

— Ponieważ... ponieważ nie posiadamy od nich kluczy!

— Nie posiadacie kluczy! No, to już szczyt wszystkiego! Dozorca więzienny, który pozbawiony jest kluczy!.. Więc któż nim właściwie rozporządza?

— Kto? — wybełkotał strażnik przerażony. — Jakżeż... więźniowie oczywiście!

— Jaki! dopiero przed chwilą zapewnialiście, że ich wcale nie ma!

— Ponieważ to są... jakby kto powiedział — „więźniowie wolni”!

— Nie! tego już zbyt wiele! To chyba jakieś drwiny? Skoro kluczy niema, proszę natychmiast sprowadzić ślusarza!

Wówczas dozorca, przyparty do muru, musiał, drżąc, przyznać się do całej prawdy.

Poprzednik Serafina Brugnot dał nureka pod wodę i napewno już na powierzchni nie wypłynął, ponieważ korzystając z nieobecności przestępców, przeistoczył więzienie w zajezdną gospodę.

Tłum. F. M.

z zółto brązowego, piękną patyną wieków, okrytego piaskowca, nadająca miastu z oddali **charakterystyczną sylwetkę**, a której szczątki sięgają również do czasów mauretańskich. Tutaj spoczywają **śmiertelne szczątki Jakóba I. Zdobywcy**, który uwolnił Hiszpanię od Arabów.

Miasto wspina się małowniczo ku wzgórzom i bronione jest **nowoczesnymi fortyfikacjami**. Niedaleko od portu wznosi się **imponujący budynek z piaskowca**, podobny do zamku, a pochodzący z I. połowy XVIII w. Jest to **starożytna Lonja**, tj. giełda, oddawna opustoszała i będąca świadectwem **minionej świetności handlowej Palmy**. Z ogrodów, które swemi jaskrawymi barwami ożywiają miasto, sterczą **dosłojne palmy daktylowe**, a niezliczone figowce stroją się **zielonemi i brązowemi owocami**. Wszędzie kwitną gardenie i dalej, wszędzie rozpościerają swoją woń wspaniałe róże. Jesteśmy na pięknej i szerokiej **Calle de Constitution (ul. Parlamentu)**, ocienionej starymi platanami i ozdobionej czarującymi, małymi pałaczkami renesansowymi, należącymi do tutejszej arystokracji. Przypatrujemy się przechadzającym się dziewczętom i kobietom o **złocisto-oliwkowej barwie skóry**. Niektóre z nich mają na sobie **starożytny strój narodowy, rebosillo**. Pięknym szczegółem tego stroju jest **powiewna chusteczka z białego tiulu**,

nadająca **twarzyczkom kobiet coś a-nielskiego**.

Na Plaza Mayor rozpiera się **wrzaskliwy targ owoców i jarzyn**, pomarańcze czerwone, torebki pieprzu, olbrzymie zielone melony i t. d. tworzą **psirą mieszaninę kolorów**. Tutaj najeliśmy wózek, zaprzężony w muła, który ciasnymi, krętymi uliczkami miasta powiózł nas **na pola zamiejskie**. Wszędzie przed nami rozpościera się **przepyszne bogactwo płodności**. Pola pokryte są zbożem i kukurydzą, a plon często zbiera się dwa razy do roku. Na tych samych polach wznoszą się w regularnych odstępach **figowce, drzewa migdałowe, granatowe, pomarańczowe, cytrynowe, oliwne i t. d.** Przed nami w błękitnawej mgłę zaznaczają się **szczyty pasma górskiego**.

Tę najpiękniejszą część wybrzeża Malorki zakupił ongiś **arcyksiążę Ludwik Salwator**, znany badacz morza, zmarły tuż przed wybuchem wojny, który pokrył ją pięknymi ogrodami. Ośrodek tego obszaru stanowi **mały zamek Miramar**, w którym właściciel corocznie jakiś czas spędzał. Niedaleko od zamku, na pięknym miejscu, znajduje się **niewielka gospoda**. Tam spędziliśmy noc. Długo jednak nie mogliśmy zasnąć, zasłuchani w **nieustanną melancholijną muzykę fal morskich**, rozbijających się o brzeg skalisty.

Z Miramar - w góry.

Z Miramar prowadzi cudowna droga do miasteczka portowego Soller. Soller otoczone jest **istną powodzią drzew pomarańczowych**. Miejscowość

leży w kotlinie, otoczonej ze wszechstron nagiemi skałami. Podążamy dalej. Droga jest teraz **dosyć ciężka**. Zato widok rozciąga się wspaniały

Olbrzymi wzrost frekwencji na polskich szlakach powietrznych.

NASZA ŻEGLUGA POWIETRZNA ROZWIJA SIĘ POMYŚLNIE.

Lwów, 20 sierpnia.

Ilość przewiezionych samolotami P. L. L. „Lot” osób, towarów i poczty stale wzrasta, co świadczy, że no wy środek lokomocji, jakim jest samolot ustawicznie zdobywa sobie coraz silniejszą pozycję w dziedzinie **nowoczesnych środków komunikacyjnych**.

Miesiąc lipiec przyniósł polskiej komunikacji powietrznej znów **duży poważny wzrost frekwencji** za równo pasażerów, jak i towarów.

W miesiącu tym samoloty „Lotu” dokonały 689 lotów normalnych i do **datkowych pasażerskich (inne loty nie wliczone)** przelatując łączną przestrzeń 165.653 km., przewiozły 2.380 pasażerów, 44.843 kg. towaru (fracht 12.834 kg., bagaż 26.125 kg., gazety 2.886 kg.) i **poczty 3.440 kg.**

Aby uzmysłowić sobie rozwój polskiej komunikacji powietrznej, należy porównać powyższe cyfry z cyframi z przed lat 5-ciu.

W ciągu całego roku 1924-go samoloty „Aerolloydu” w Polsce prze-

wiozły 2.791 osób, 30.209 kg. towarów i 657 poczty.

Charakterystycznie przedstawia się również porównanie wykorzystania **dowolonego obciążenia samolotów**.

Podczas gdy w roku 1924-ym do przewiezienia wyżej wskazanego to **nażu samoloty musiały dokonać aż 1.470 podróży na przestrzeni 379.462 km.**, to w miesiącu lipcu br. tonaż przewieziony został zaledwie w **689 lotach na przestrzeni 165.653 km.**

Porównując cyfry z roku 1924 i lipca 1929 r., stwierdzamy:

Podczas gdy w roku 1924 na 1 lot wypadło pasażerów 1,9; 20,5 kg. towarów i 0,45 kg. poczty, to w lipcu 1929 r. średnio w jednym locie przewiezono 3,5 pasażerów, 65 kg. towarów i 4,7 kg. poczty.

Ponieważ wzrost frekwencji na linjach powietrznych idzie w parze z ich rentownością, porównanie powyższe świadczy o **zupełnie racjonalnym rozwoju naszej żeglugi powietrznej**.

pod naszymi nogami. W pobliżu jednak ani człowieka, ani domu, tylko milczenie, skały i znowu skały, prastare drzewa i bezchmurne południowe niebo. Zbliżyła się noc, a nie dotarliśmy do siedziby ludzkiej. Przewodnik uspokoił nas, lecz sam nie wydawał się zbyt pewny. Muly są zmęczone i ciągle potykają się. **Nastała zupełna noc. Puig Maior („Najwyższy Szczyt”) czerniał na niebie ponurą, groźną sylwetą** na tle srebrnego księżyca. Wyglądało to, **jak na obrazie japońskim**. Nagle ujrzelśmy w dole światło. Gdzie jest światło, muszą być także ludzie. Wołaliśmy długo, lecz nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Lecz światelko poruszało się coraz bliżej. Wreszcie ujrzelśmy, że było to **kilku dostojnych zakonników**, którzy przybyli nam na pomoc. Zaprowadzili nas do samotnego klasztoru **San Lluch (św. Łukasza)** i przyjęli nas bardzo gościnnie. Zwłaszcza **wino było doskonałe**.

Czarodziejskie groty.

Następnego dnia muly powróciły z przewodnikiem do Soller. My powędrowaliśmy pieszo wśród gór, które niebawem straciły charakter **wysokogórski**. Drogi były coraz wygodniejsze. Wreszcie ujrzelśmy znowu morze, ku któremu wybiegało skaliste **romantyczne wybrzeże**. Był to najbardziej na północ wysunięty brzeg Malorki z przylądkiem **Cap Formentor**. U naszych stóp w dolinie ujrzelśmy szeroko rozrzucone **domy Pollensy**. Następnego dnia zwiedziliśmy jeszcze miejscowość **Manacor**, po Palmie drugie największe miasto wyspy. Drogi z Polency do Manacor odbyliśmy najpierw autobusem, a później kolejką wąskotorową. Stąd wozem podążyliśmy do **ciekawych jaskiń, których jest tutaj cztery**. Największe wrażenie wywiera **Cuefa de Arta**. Najzgrabniejsza z nich jednak jest **Cuefa de Pirata Pequena**. Pierwsza wprost olbrzymia, to kompleks potężnych hal o niezwykle romantycznym wyglądzie. Pirata Pequena, to **cudowny pałac podziemny, nieskazitelnie biały**. Na dnie jego polyskuje małe jezioro, w którym odzwierciedlają się **subtelne kolumny i srebrzyste stalaktyty**. Jest to **istny przybytek nimf**. Z Manacor prowadzi kolej do Palmy. W drodze widzi się w oddali wieżę w miejscowości **Felanix, znanej oddawna ze wspaniałych majolik**, tutaj sporządzanych.

Przybywszy do Palmy, wsiedliśmy następnego dnia znowu na okręt i po godzinie ujrzelśmy **wyspę Ibizę**, skalistą i pokrytą lasami. Na kilka godzin poszliśmy na ląd, aby zwiedzić port tej samej nazwy, będący równocześnie stolicą wyspy. Miasteczko Ibizy, oślepiając białe, ciągnie się po **romantycznym wzgórzach**, na którego szczycie króluje **imponująca katedra**. Rozpościera się stąd obszerny i bogaty widok. Daleko na morzu widać **wydluzoną wyspę, Formenterę**, zupełnie płaską i prawie całkowicie pozbawioną drzew. W Ibizie zwraca uwagę uczesanie kobiet: wszystkie od młodych dziewcząt do staruszek **noszą war-kocze...**

Gdyśmy znowu znaleźli się na okręcie, zapadł już zmierzch. W Ibizie pojął się tu i ówdzie **złote światła**. Siedzimy na pokładzie i padmy zigarillos. Z nieba spadają **liczne meteory i pograżają się w morzu...**

Stanisław Stawarski.

Porwanie dziecka milionera.

TAJEMNICZY LIST. — ZŁOCZYŃCY, KTÓRZY SPELNILI SWĄ GROZBĘ. — TAJEMNICA, KTÓREJ POLICJA NIE ZDOŁAŁA NA RAZIE WYSWIETLIĆ.

(Do ryciny na str. 1).

Filadelfja, w sierpniu.

(=) Bogaty przemysłowiec amerykański, John Erskine, właściciel kilku fabryk wyrobów stalowych w Filadelfji, otrzymał przed kilku tygodniami następujący list: „Jeżeli tego a tego dnia na tem a na tem miejscu nie złoży pan 50 tysięcy dolarów, synek pański zniknie bez śladu. Zwracamy uwagę, iż zwrócenie się do policji będzie zupełnie bezskuteczne i tylko pogorszy sprawę...“ List nie posiadał podpisu...

Erskine nie przywiązywał do listu większej wagi. Nie wspominał o nim nawet swej żonie. Mimo to jednak uwiadomił o nim policję, sądząc, że gdy chodzi o jego najdroższego synka 3-letniego Artura, nie zaszkodzi nawet zbytek ostrożności. Wyznaczeni przez policję detektywi czuwali odtąd nad dzieckiem „starannie“.

Mimo to jednak nieznanymi złooczyńcy groźbę swoją zdołali spełnić. Mianowicie pewnego pięknego dnia letniego, gdy pp. Erskine byli nieobecni, a Arturek pozostawał pod opieką bony, wywabił służącą do miasta jakiś młody i przystojny człowiek, którego ona przed kilku dniami poznała na ulicy. Zapropo-

nował jej teletonicznie wycieczkę za miasto,

a ponieważ Arturek, zmęczony upałem, zasnął właśnie, a powrotu państwa należało się spodziewać dopiero późną nocą, bona wymknęła się do miasta...

Kiedy jednak wróciła, stwierdziła z przerażeniem, że dziecko zniknęło z pokoju dziecinnego. Za alarmowała resztę służby, lecz nikt o Arturku nic nie wiedział. Tymczasem powrócili do domu pp. Erskine. Można sobie wyobrazić, co działo się w duszy fabrykanta, gdy się dowiedział, że Arturka niema w domu. Drżąc ze zdenerwowania, uwiadomił natychmiast policję. Okazało się, że mimo, iż przed pa-

cykiem Erskine'a przechadzał się detektyw, nieznanemu złooczyńca zdołał niepostrzeżenie wejść do wnętrza i dziecko uprowadzić.

Policja wdrożyła energiczne poszukiwania w tej sprawie. Stwierdzono na razie tylko, że na peryferiach miasta konduktor autobusu

zauważył mężczyznę, który owinał płaszczem dziecko, drące się w niebogostosy. Gdy konduktor zapytał dlaczego dziecko płacze, nieznanomy ofuknął go szorstko: „A co to pana obchodzi?“. Po chwili jednak dodał łagodniejszym tonem: „Jestem trochę zdenerwowany, bo sy-

nek mój nagle zachorował i idę z nim do lekarza“. Prawdopodobnie dzieckiem owym był właśnie — jakby to wynikało z opisu owego konduktora — Arturek.

Konduktor ów podał również dokładny rysopis owego nieznanego,

podobnie jak lekkomyślna bona — rysopis swego partnera wycieczkowego. Nie przydało się to jednak na razie wiele policji, która nie zdołała narazie wyswietlić tajemnicy tego porwania.

Małżeństwa, zawarte po pijanemu.

ORYGINALNA PRZYGODA PANNY BEATRICY. — ŚLUB PO OŚMIU DNIACH NIEPRZERWANEJ PIJATYKI. — NIEPRZYJEMNE PRZEBUDZENIE. — NOWOŻENIEC WITA ŻONECZKĘ KUŁAKAMI. — JAK MUZYK POLSKI WDEPNAŁ NIEŚWIADOMIE W STAN MAŁŻEŃSKI.

Nowy Jork, w sierpniu.

(+) Dawno już nie było tak niezwykłej afery, jak przygoda 28-letniej Beatrice Kimmett w Chicago. Dama ta dostała się w wesołe towarzystwo, które przez ośm dni bez przerwy hulało, przenosząc się z jednego lokalu do drugiego. Wreszcie po pijanemu panna Beatrice wzięła ślub z jednym z kompanjonów, a świadkami byli wszyscy pozostali goście.

Nazajutrz miss Beatrice, ku swemu

olbrzymiemu zdumieniu, obudzivszy się, ujrzała koło siebie jakiegoś nieznanego mężczyznę.

Narobiła krzyku, lecz wówczas ów jegomość zaczął ją okładać kułakami, oświadczając, że czyni to jako prawowity mąż. Gdy mu zadawała kłam, pokazał jej świadectwo ślubu, które następnie podarł na kawałki i rzucił jej w twarz.

Przerażona w najwyższym stopniu niewiasta, pozierała owe kawałki, z

trudem zestawiała je razem i z nich dopiero dowiedziała się, że ma „przyjemność“ być żoną pana Henryka Dubus. Natychmiast udała się z owym dokumentem do adwokata i

zażądała rozwodu.

Pan Dubus, obrobiwszy swą przygodną żonkę kułakami, więcej się nie pokazał...

Później dopiero miss Beatrice dowiedziała się od przyjaciółek, że w toku owej zabawy zachowywała się jak bachantka i marała się, że pan Dubus, który jej się szczególnie spodobał, musi być jej mężem. Podczas ceremonji ślubu musiano ją trzymać pod rękę, gdyż nie mogła

ustać na nogach.

Ten komiczno-żałosny epizod przypominał podobną historję, która się wydarzyła przed dziesięć laty, a bohaterem jej był wybitny skrzypek polski, Jozef Gerpe. Miał on za sobą świetną przeszłość artystyczną, gdyż był ongiś jednym z dyrygentów opery berlińskiej. Wykolejony przez pijaństwo, podupał i wyjechałszy do Ameryki, zarabiał na życie, grając na skrzypkach w teatrzykach polskich. W czasie pewnej libacji, gdy muzyk był do szczętu zalany, odbył się zamprogowany jego ślub

z pewną chórzystką.

Dodać należy, że panna młoda była zupełnie trzeźwa.

Gerpe był również zdumiony i przerażony, gdy nazajutrz w swym skromnym mieszkaniu znalazł obok siebie niewiastę, która mu z poważną miną oświadczyła, że jest jego żoną. Jednakże Gerpe szybko pogodził się z losem i gdy później znajomi dokuczali mu tem „małżeństwem po pijanemu“, odpowiadał, że jest zupełnie zadowolony, bo ma teraz

czworo rąk do pracy.

Dodać trzeba, że wypadek panny Kimmett osobliwe wystawia świadectwo osławionej prohibicji. W krajach, gdzie pić wolno, ile dusza i gardło zapragnie, nie zdarza się jakoś małżeństwo po pijanemu, jeno w „suchej“ Ameryce...

NADESLANE

Specjalista chorób skór, i wener. oraz kosmetyki

Dr. SCHWARZ

Lwów, Słowackiego 4, naprzeciw gł. poczty. Tel. 16-61.

Usuwanie plam, brodawek, znamion, włośń, Leczenie żylaków, Diatermia, Lampy kwarcowe.

Aresztowanie „mokrej” floty.

WODCZANE „PANCERNIKI“ NA WIELKICH JEZIORACH.

Nowy Jork, w sierpniu.

(+) Właściwie każda flota jest mokra, skoro pływa po wodzie. Specjalnie jednak „mokra“ — bo także od środka — była eskadra złożona z 12 łodzi motorowych, którą onegdaj przyłapano na jeziorze Michigan. Ładunek tej osobliwej floty stanowiło przeszło tysiąc ton wszelakiej trunkowości. Flota wraz z załogą wzięta została do niewoli, a zawartość ładunku natychmiast spuszczone do jeziora, ku uciechu ryb.

Równocześnie agencji prohibicji, posiadający własną flotę na tzw.

„Wielkich jeziorach“, graniczących z Kanadą, poczynili smutne odkrycie: oto gdy onegdaj ścigali niedaleko Niagary kłódz przemysłniczą na jeziorze Erie, przekonali się że ognie kulomiotów i armatek, choć trafny, pozostał bezskuteczny: Pociski odbijały się od boków łodzi, które były opancerzone. Tak więc butlegerzy nie żałując kosztów, wprowadzili „pancerniki“ wodczane — i flota prohibicyjna, chcąc nie chcąc, będzie musiała zaopatrzyć się w silniejsze działa.

Zemsta ślepeca.

SAM SPORZĄDZIŁ MASZYNĘ PIEKIELNĄ, ABY ZEMŚCIĆ SIĘ NA TYM, KTÓRY POZBAWIŁ GO WZROKU.

Sewilla, w sierpniu.

(=) W pewnej wsi niedaleko Kordoby rozegrał się niedawno epilog wstrząsającej tragedji. Początki jej sięgają daleko w przeszłość. W r. 1921 posprzeczali się pewnego wieczora dwaj młodzi chłopcy: Jose Miranda Serrano i Alejandro Sanchez Serrano. Przyszło do bójki. Nagle Alejandro wyjął browning. Jose ujrzał luźną tuż przed swymi oczyma. Był to ostatni przedmiot, który widział. Strzał zniweczył jego nerw wzrokowy...

Alejandro dostał się do więzienia a Jose pozostał w domu. Zrazu popadł on w straszliwą depresję, lecz po pewnym czasie zdawał się godzić ze swoim losem. Słuch jego się wyostrzył, a dotyk wysubtelnił, ślepiec zarabiał sobie na życie, stał się cichym, pilnym, dosyć nawet pogodnym człowiekiem.

Ub. lata powrócił Alejandro po odbyciu kary znowu do ojczyzny. Od chwili w której Jose się o tem dowiedział, zaszła w nim zupełna zmiana. Mózg wypełniała mu tylko myśl o zemście.

Ale jak? Był przecież ślepy, niedołącznym kaleką a tamten, który taką krzywdę mu wyrządził widział doskonale. Tylko przypadek mógł doprowadzić do pożądanego spotkania ze złooczyńcą.

Jose wychodził często na przechadzkę, a w kieszeni miał ostry sztylet. Przez ośm miesięcy ani razu nie usłyszał głosu Alejandra. Muśiał zatem chwycić się innego sposobu. Udało mu się wystarać potajemnie o dynamit. Następnie nazbierał sporo starych miednic, misek i odpadków żelaznych. Poczem u miejscowego kowala kazał sobie pod jakimś pretekstem sporządzić wielką

skrzynię żelazną. Wówczas sporządził coś w rodzaju

maszyny piekielnej.

W nocy udał się do domu, w którym mieszkał Alejandro ze swoją rodziną. Instynkt ślepeca doprowadził go na właściwe miejsce. Tuż obok muru umieścił on maszynę piekielną i zapalił ją. Następnie oddalił się, o ile możliwości jak najspieszniej. Nagle rozległ się piekielny huk i podczas gdy we wsi powstał ruch i gwar przerażonych ludzi, Jose odszedł pewnym krokiem do domu.

Jose następnego dnia dał się bez oporu aresztować i przyznał się do zbrodni. Gdy sędzia go zapytał, czy żałuje tego czynu, odpowiedział: — Tak, żałuję, że prócz Alejandra zginęła jego rodzina. Ale w inny sposób nie mogłem wykonać mojej zemsty..

KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 188

Dodatek tygodniowy do Nr. 8956 z dnia 21 sierpnia 1929.
Pod redakcją JANINY PELEŃSKIEJ.

Pogadanka.

Główny cel wyższych studjów kobiecych.

Lwów, 21 sierpnia.

(jp) W ostatniej naszej pogadance zaznajomiłam Was Mile Panie, z poglądami znanej autorki i działaczki społecznej N. Jastrzębskiej na kwestję wyższego wykształcenia kobiet. Jak sobie przypominacie, p. Jastrzębska, stając w obronie prawa kobiet do wyższego wykształcenia wyraźnie podkreśla, że błędem jest ujmowanie tego problemu wyłącznie ze stanowiska utylitarne. Zwalcza mianowicie rozpowszechniony bardzo pogląd, że wyższe wykształcenie ma na celu wyłącznie przygotowanie kobiety do skutecznego współzawodnictwa z mężczyzną, w zdobywaniu prawdy zawodowej.

Tezę, postawioną przez p. Jastrzębską, warto rozwinąć i wszechstronnie naświetlić.

Nie chcemy przeczołgać ani przeczyć, że warunki życia współczesnego nie pozwalają na lekceważenie względów praktycznych odnośnie do kształcenia kobiet. Nie ulega wątpliwości, że dziś jest rzeczą ważną wyposażenie kobiety w takie kwalifikacje, które w razie potrzeby ułatwiłyby jej zdobycie sobie samoistnego bytu.

Wszak wiemy, że dziś nie dość, że nie każda dziewczyna może liczyć na zamążpójście, które dawniej było naturalnym zabezpieczeniem przyszłości kobiety — ale przeciwnie niezbita wymowa statystyki poucza nas, że większość z nich będzie napewno tego zabezpieczenia pozbawiona. Wiemy również, że nawet z liczby tych kobiet, które wychodzą za mąż, jeszcze bardzo znaczna ilość nie może się wyżyć z pracy zawodowej ze względu na zbyt szczupłe dochody męża. Niemniej znaczny odsetek jest takich, które przez przedwczesną śmierć żywiciela rodziny, a w innych wypadkach opuszczenie przez niego lub zaniedbanie sławiają wobec konieczności samoistnego zdobywania chleba dla siebie, a także w wielu wypadkach i dla dzieci.

Znamy niemało takich cichych tragedji, gdy kobieta nie posiadająca należącego przysposobienia, nieraz nawet uzdolniona, ale nie mogąca się wykazać świadectwem ukończonych szkół, walczy ciężko i upada pod brzemieniem pracy lichy wynagradzanej. Już to trzeźwe stwierdzenie twardego warunków dzisiejszej egzystencji powinno wystarczyć przeciwnikom wyższego wykształcenia kobiet na dowód, że kobiety równie jak mężczyźni, potrze-

bują patentów naukowych... na wszelki wypadek.

Jednak, jak już podkreśliliśmy wyżej, ta utylitarna strona nie jest w tym problemie najważniejszą. Wszak jest faktem niezbitym, że nie wszyscy mężczyźni kształcą się jedynie dla zdobycia chleba. Podobnie i dla kobiet te względy praktyczne nie powinny być nie tylko jedynym, ale nawet nie najważniejszym bodźcem. Wszak uważamy powszechnie za rzecz zupełnie naturalną, że synowie rodzin bogatych, którzy według wszelkiego ludzkiego prawdopodobieństwa nigdy nie będą potrzebowali zarabiać na życie, odbywają studia uniwersyteckie, zdobywają stopnie naukowe. Panek — nieuk, należy już dziś do typów muzealnych. Bo w obecnych skomplikowanych warunkach życia społecznego i państwowego tylko człowiek wykształcony może spełniać należycie swoje obowiązki, jako obywatel kraju. A ten pewnik uznawany powszechnie, gdy chodzi o mężczyznę, winien być również zastosowany do kobiet.

I w młodzieży żeńskiej powinno się to przeświadczenie wpajać od najmłodszych lat, że uczyć się nie tylko dlatego, żeby umieć na chleb zarobić, ale przede wszystkim dlatego, aby być równowartościowymi obywatelkami kraju, aby zdobyć kulturę duchową, która człowieka zawsze i we wszystkich warunkach życia stawia na wyższym poziomie.

A niestety takie pojęcie zadania wyższych studjów kobiecych jeszcze za mało utoroowało sobie drogi do naszych także, do kobiecych umysłów.

Jest to etap, którego jeszcze wiele z nas nie umiało przeżyć. Z uśmiechem politowania wprawdzie patrzmy już na te czasy, gdy być studentką uniwersytetu, to znaczyło ubierać się po męsku, czyli możliwie najniekorzystniej dla urody, mieć zaniedbaną powierzchowność i wogóle przypominać jak najbardziej stracha na wróble...

Dziś już wiemy, że wykształcenie da się pogodzić z kulturą ciała i z pielęgnacją urody, a nawet można stwierdzić, że właśnie kobiety z wyższymi studjami i wogóle kobiety ukwalifikowane zawodowo przewodzą w szyku, elegancji, dbałości o swój wygląd zewnętrzny. Natomiast co do celu studjów kobiecych panuje jeszcze przeważnie zacofane poglądy. Za wiele je-

szcze jest takich rodziców, którzy wyższe kształcenie córek uważają tylko jako asekurację od nieszczęśliwego wypadku — to jest braku odpowiedniej partji — i za wiele jest jeszcze ciągle dziewcząt, które swoje studia podobnie oceniają. Zbyt powszechny bowiem jest jeszcze wciąż pogląd, że na stanowisko żony i matki, wyższe wykształcenie nie tylko nie jest potrzebne, ale nawet jest pewnego rodzaju zawadą. Z takiego pojmowania rzeczy wynikają przykre a niekiedy nawet fatalne nieporozumienia.

Często naprzykład spotykamy się z faktem, że panna, studentka wyższej uczelni przerywa w połowie pracy, nieraz już po zdaniu kilku egzaminów, jeśli tylko się zaręczy, bo poco jej to już teraz potrzebne?... Inna znowu, ukończywszy studia, odrzuca propozycję małżeńską, bo szkoda jej już marnować owoc tyloletniej pracy. A wiele znowu jest takich, które po zamążpójściu nie mogą z powodu obowiązków żony i matki wykonywać zawodu, do którego mają kwalifikacje naukowe, lekarza, adwokata, inżyniera, czują się niby królowe po abdykacji — jakby zrzucone z piedestału w szare niziny życia.

Podkreślam, że takie pojmowanie

Z dziedziny mody

Pod znakiem harmonji barw.

Paryż, w sierpniu

Minęły już czasy średniowiecznej gallanterji, w których wierny rycerz nosił „barwy“ swej damy. Ale niemniej w czasach dzisiejszych pod znakiem „barwy“ stoi całe życie tego świata, który się liczy, który ma pretensje do elegancji.

Jakkolwiek właściwie „barwa“ jest już zanadto ciasnym pojęciem. Prawdziwie elegancka kobieta poddana jest dzisiaj tyranji scharmonizowania, sprządzenia nie tylko swojej toalety, ale wszystkich najdrobniejszych akcesoriów, a nawet całego swojego otoczenia do wspólnej, doskonale skombinowanej tonacji.

W obecnym sezonie letnim, w życiu na plaży musi nie tylko kostjum pływacki harmonizować w tonie z suknią i płaszczem kąpielowym, ale i torebka kąpielowa, parasolka, poduszeczka, nie mówiąc o obuwiu, winne tworzyć jedną nienaganną całość.

Podobnie na przechadzce, w ubraniu turystycznym, czy wogóle sportowem wszystkie szczegóły muszą ściśle ze sobą harmonizować, aby żaden drobiazg nie psuł wrażenia całości. Dochodzi to tak daleko, że mo-

sprawy wyższego wykształcenia kobiet jest dowodem zbyt powierzchownego ujęcia kwestji. Że mało jeszcze zdajemy sobie sprawę, że zdobycie wiedzy jest celem samym dla siebie że wartości, jakimi nas darzy, nie umniejszają się, bez względu na to, czy zmieniamy je na drobne dla okupienia chleba powszechnego, czy inny idealniejszy z nich czynimy użytek. A przede wszystkim najwyraźniej, najjaśniej powinnyśmy sobie uświadomić, że stanowisko żony i matki jest tak wysokim dostojenstwem, że żaden inny tytuł mu nie dorównywa, a nadto, że obowiązki, jakie to dostojenstwo na nas nakłada, są tak wielkie i tak szczerne, że nigdy nie możemy być do niego zanadto dobrze przysposobione. Kobieta żona i matka a zarazem uświadomiona obywatelka kraju ma tak rozległe pole pracy przed sobą, że może napewno z powodzeniem wykorzystać nieraz całą swoją wiedzę i wyrobienie intelektualne.

Dla tych zaś, którym tego zadania los spełnić nie daje, wyższe wykształcenie jest otwarciem innych dziedzin życia, uchronieniem ich od jałowości egzystencji i próżnych żalów za rajem utraconym — czy też niezdobytym.

J. P

Skromna sukienka jumperowa, stosowna na week-end

cygarniczka, należy już w Paryżu do mody ubiegłego sezonu.

Najświeższą nowością paryską jest, że panie, robiące zakupy w modnych magazynach, otrzymują towary w opakowaniu, dostosowanym do barwy ich toalety. — Nie jest to zresztą rze-

cy modnej pani winien w wyborze krawatu, chustki — a nawet do pewnego stopnia i ubrania stosować się do jej toalety

Odnosi się to zwłaszcza do ubiorów

na plażę oraz do sportu. Pan i pani, noszą podobne kostjumy, w jednych kolorach pullovery, żakiety itp. Modne obecnie damskie bluzki z jedwabiu paskowanego lub w rzuciki mają na celu dostosowanie do krawatów męskich.

Ensemble zresztą zaczyna coraz bardziej obowiązywać także panów. Mężczyzna, mający pretensje do elegancji, winien przestrzegać stonowania zarówno w wyborze szelek i podwiązek, jak pończoch, krawatu i koszuli.

Nowością, godną podkreślenia są wprowadzone we wszystkich lepszych magazynach, a nawet sklepach spożywczych pakiety na week-end... Stało się wybierając się na niedzielną wilegiaturę czy wycieczkę, nie potrzebuje już łamać sobie głowy nad zestawieniem potrzebnych drobiazgów. Znajduje je już wszystkie starannie posortowane i przysposobione — od mydła aż do kremu na opalenie, a dla pana mydło do golenia, w pakietach różnokolorowych, które się wybiera stosownie do barwy swego ubrania. W podobnych pakietach dostarczają sklepy spożywcze prowiantu. Znajduje się tam nie tylko konserwy — ale świeżo, w sobotę ugotowane jaja i świeże owoce.

Oszczędza to trudu długiego wyboru — wstępuje się prosto do sklepu i starannie przygotowane pakiety, przystosowane w barwie do stroju wycieczkowców przydają jednego uroku więcej wrafinowaniu nowoczesnego życia.

Nina.

sób można uniknąć nadmiernego wysilenia organizmu i zniekształcenia ciała kobiecego, które łatwo może przez nieodpowiednie ćwiczenia stracić swój naturalny wdzięk i linję.

Wychowanie fizyczne kobiet zresztą nie powinno się ograniczać tylko do ćwiczeń i wykonywania sportów. Kobiety powinny się także zaznajomić teoretycznie z zasadami wychowania fizycznego, aby mogły w tym kierunku kształcić swoje dzieci już od najmłodszych lat. Nie uprawiając same sportów, nie rozumieją korzyści, jakie daje ruch, słońce i przestrzeń, nie będą umiały podawać dzieciom w formie rozrywki odpowiednich ćwiczeń, rozpoczynając od gier ruchowych i stosując potem sukcesywnie dalsze ćwiczenia w miarę rozwoju fizycznego dziecka.

Kultura fizyczna ma jeszcze inne znaczenie społeczne. — Kobieta silna i zdrowa, zaprawiona do sportów i do ćwiczeń cielesnych, nie ulegnie się macierzyństwa: ciąża, poród, karmienie dziecka nie wycieńczą jej wcale i nie pozbawią energii i radości życia. Wszak wiemy, że kobiety, które pracują fizycznie, o wiele łatwiej znoszą trud macierzyństwa i szybko później wracają do sił i swych obowiązków. Również i młodość zachowują dłużej te niewiasty, które systematycznie prowadzą ćwiczenia, dbają o higienę i racjonalny rozwój ciała i całego organizmu.

Higiena ściśle się wiąże z wychowaniem fizycznym: ćwiczenia cielesne i sporty wymagają natrysków, kąpieli, łaźni, masażu, odpowiedniej ilości snu, racjonalnego pożywienia. Te dwa działy wzajemnie się uzupełniają i w rezultacie czynią kobietę smukłą, zręczną i niestarzejącą się. Mięśnie, które systematycznie pracują, nie będą wiotkie i słabe; skóra, smagana wiatrem i złocona słońcem, kąpana w źródłanej wodzie, odporna jest na wszelkie zmarszczki i zgrubienia; lekki, elastyczny krok pozwala odróżnić wyćwiczoną kobietę, zawsze młodą, od ciężko i niezgrabnie ruszającej się damy, nie mającej nic wspólnego ze sportem.

Racjonalnie stosowane wychowanie fizyczne może odrodzić ludzkość i raz na zawsze wypłenić niedołęstwo i chleractwo, dlatego jak najszerze rozpowszechnienie ćwiczeń fizycznych wśród kobiet leży w interesie społeczeństwa, a kobiety polskie winny w tej mierze iść za przykładem innych narodowości, zwłaszcza Niemek, które usprawnienie fizyczne swej płci uważają wprost za obowiązek państwowy.

NADESŁANE

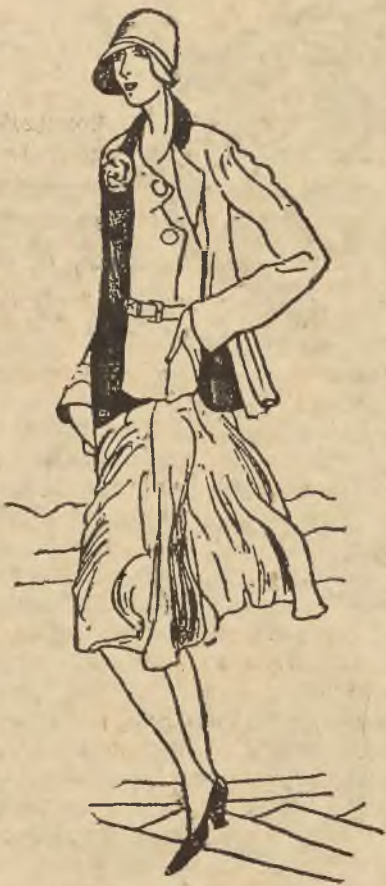

FL POPPER
CHRUDIM

WYŁĄCZNY SKŁAD
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

Plaszczyk deszczowy z materiału impregnowanego.

Suknia trois-pieces z lekkiego materiału wełnianego.

Z higieny i pielęgnowania urody.

Młodość, uroda i siła - a wykonywanie sportu.

Lwów, 21 sierpnia.

(jp) Marzenie o wiecznej a przynajmniej długotrwałej młodości, o pełni sił i zdrowia było ideałem wszystkich pokoleń ludzkich, a zwłaszcza kobiety holdowały zawsze sztuce utrzymania jak najdłuższej swych wdzięków, pragnęły całą siłą swej istoty zatrzymać jak najdłuższą płochliwego ptaka młodości. Z biegiem wieków zmieniały się tylko metody, jakimi się do tego celu dążyło. Po czarodziejskich zamawianiach kapłanów, po kąpielach w mleku kobyłem, po mechanicznym używaniu szminek i cudownych maści, po eliksirach młodości, przyszła obecnie kolej na kulturę fizyczną, gimnastykę, używanie sportu i korzystanie z naturalnych odmładzających sił przyrody, słońca, powietrza, kąpieli.

Nowe odmienne metody, prowadzące do utrzymania wdzięków i młodości, sprowadziły także odmienne poglądy na urodę. Zniknął już typ kobiety wątłej, anemicznej, wdychającej do kszycy i bladej, jak ten towarzyszył nocy. Smągła, opalona cera, brązowe ręce, silne nogi, wyrobione mięśnie, zręczność, gibkość i odwaga, to cechy współczesnej, pięknej kobiety. A te wszystkie zalety fizyczne uzyskuje się przez używanie gimnastyki, grę w tenisa, narciarstwo i tym podobne modne sporty kobiece.

Używanie sportów wpływa nie tylko na fizyczność nowoczesnej kobiety, ale daje jej także walory duchowe. Kobieta silna, zdrowa, przestała być płakliwą, sentymentalną donną, posiada pogodę ducha i radość życia. Dziś nie ma już wątpliwości, że używanie sportów wpływa korzystnie na ca-

ły organizm. Stosowany od lat najmłodszych zapobiega anemii, krzywicy, rozwija płuca i serce, wzmacnia mięśnie i wpływa na harmonijny rozwój całego ciała. Dawniejsze niewiasty, skrupowane gorsetami i niewygodnym, niehygienicznym ubraniem, zamknięte w czterech ścianach, szybko wędły, traciły sprężystość członków, wpadały w ohorobliwe osłabienia i histerję. Niejedna kobieta z braku sił fizycznych nie umiała borykać się z trudnościami egzystencji, niejedna z powodu szybkiego przekwitania wdzięków straciła szczęście życia, doznała gorzkich rozczarowań, opuszczona przez kochanego mężczyznę.

Dzisiejsze kobiety wiedzą, że młodość mężczyzny nie zachowuje się przez skargi i łzy, ale przez świeżość wyglądu i utrzymanie urody. Niemniej spełnienie obowiązków rodzinnych i społecznych wymaga silnego zdrowia i odporności na trudy i niebezpieczeństwa.

Przedewszystkiem względ na to, że kobieta powinna być matką i wychować młode pokolenie wymaga tego, aby kobiety były silne i zdrowe. Chore istoty nie mogą ani rodzić zdrowych, silnych dzieci, ani wychować ich należycie. Wychowanie fizyczne kobiet jest zatem rzeczą pierwszorzędnego znaczenia. Jednakże należy podkreślić, że ćwiczenia kobiece muszą mieć specjalne metody i być właściwie stosowane, nie będąc niewolniczym naśladowaniem sportów męskich. Odrębna budowa i właściwości organizmu kobiecego wymagają stosowania odpowiednich ćwiczeń i dobierania odpowiednich sportów. Tylko w ten spo-

czą tak prostą, jak się na pozór wydaje. W magazynie bowiem takim gdzieindziej się towar wybierze, gdzieindziej płaci, a gdzieindziej otrzymuje gotowy pakunek. Panna sprzedająca zatem odrazu na rachunku znaczy, w jakim kolorze jest suknia klientki. Wydanie pakietu w papierze białym, szarym czy brązowym jest dziś uważane w Paryżu za nietakt i brak smaku, na który sobie żaden szanujący się magazyn nie pozwoli.

Postulat harmonijności barw sięga tak daleko, że mężczyzna towarzyszą-

Szykowne ensemble na plażę lub do wód.

Zycie gospodarcze.

Rumunia jej bogactwa i potrzeby.

CZEGO POTRZEBUJE OD NAS I CO NAM OFIAROWAĆ MOŻE TEN KRAJ SĄSIEDZKI

Lwów, 20 sierpnia.

(.) Z okazji większego zainteresowania się Rumunją w związku z odbywającymi się obecnie naradami gospodarczymi i pobytem dziennikarzy rumuńskich w Polsce, radca handl. poselstwa rumuńskiego w Warszawie, Kornel Balacescu podaje w wywiadzie dziennikarskim szereg ciekawych informacji o stosunkach gospodarczych w Rumunji i o bogactwach na zbyciu i potrzebach tego kraju.

— Rumunja — mówi p. Balacescu — jest krajem wybitnie rolniczym.

Poza uprawą zbóż wielką rolę odgrywa uprawa drzew owocowych.

Przestrzeń zajęta pod tę uprawę wynosi 350.000 ha. Produkcja owoców wynosi ogółem 550 milionów klg., zaś wartość jej dochodzi do 2.500.000.000 lei.

Rumunja eksportuje przedewszystkiem orzechy, pozatem jabłka i śliwki suszone.

W imporcie Polski Rumunja zajmuje pierwsze miejsce, jeśli chodzi o przywóz jablek (474.581 kg), drugie miejsce pod względem orzechów (549.308 kg), oraz piąte pod względem śliwek suszonych (435.735 kg).

Co się tyczy winogron, uprawa ich w Rumunji sięga najdawniejszych czasów.

Winnice w Mołdawji i Besarabji zajmujące połowę uprawnej przestrzeni dają ponad 60 proc. ogólnej produkcji.

Produkcja win wynosi około 7 milionów hektolitrow.

Poważne miejsce w eksporcie rumuńskim zajmują winogrona.

W przywozie do Polski winogron Rumunja zajmuje drugie miejsce i daje 30.5 proc. całego importu tych owoców. Gdyby nie wielkie utrudnienia przywozowe, Polska mogłaby mieć duże ilości doskonałych winogron rumuńskich po bardzo niskich cenach.

Co się tyczy przemysłu rumuńskiego, trudno jest dzisiaj dać o nim jasne pojęcie, ponieważ znajduje się on w stanie zupełnej reorganizacji, przemysł zaczyna już tu odgrywać poważniejszą rolę.

Najwybitniejszy postęp zaznaczył się przedewszystkiem w przemyśle naftowym, oraz w przemyśle rolnym.

Liczba wielkich przedsiębiorstw w Rumunji wynosi około 4.000; pracuje w nich około 250.000 robotników.

Zgodnie z oficjalnymi cyframi statystycznymi, przemysł rumuński pokrywa już 60 proc. zapotrzebowania krajowego, przyczem przemysł naftowy, żywnościowy, drzewny i budowlany pokrywają te potrzeby w całości.

Z pośród przemysłów deficytowych należy w pierwszym rzędzie wymienić tekstylny i metalowy. Z pośród produktów tych przemysł. wełniane, przedzę bawełnianą, rury żelazne, wagony kolejowe, auto mobile i inne środki lokomocji, naboje i t. d. Wiele tych produktów przywozi Rumunja z Polski.

słów Rumunja przedewszystkiem przywozić musi materiały bawełniane

Z pośród szeregu kwestyj, które

należałoby uregulować dla dobrego rozwoju wzajemnych stosunków polsko-rumuńskich, niezbędne jest poza utworzeniem wolnych stref w portach rumuńskich dla Polski przebiecie kanału nawigacyjnego Gdańsk—Morze Czarne.

Projekt kanału jest już nakreślony przez inżyniera Davidesco i obejmuje drogę od Gdańska Wisłą do Warszawy, potem przez Dąblin, Iublin, Lwów, Czerniowce wzdłuż Fruutu do Galacu.

Kiedy wolno urządzać „wysprzedaże posezonowe“.

DWA RAZY DO ROKU: W PIERWSZYCH DWU MIESIĄCACH ROKU, ORAZ W MIESIĄCACH WAKACYJNYCH.

Lwów, w sierpniu.

(e) W porze obecnej coraz częściej w oknach wystawowych widnieją oznajmienia o „wysprzedaży posezonowej“. Ten sposób pozbywania się resztek artykułów ściśle sezonowych przed rozpoczęciem sezonu nowego, jest powszechnie wśród kupiectwa używany.

Zwyczaj już je ustalił, a nawet prawodawstwo wytknęło dla nich pewne linje wytyczne. Sposób urządzania wyprzedaży reguluje rozporządzenie Rady ministrów z 14. marca 1928. — Według niego wyprzedaże posezonowe i inwentarzowe mogą być dokonywane bez specjalnego zezwolenia i jedynie na zasadzie uprzedniego zawiadomienia władzy przemysłowej I-ej instancji, (a więc starostwa lub magistratu).

W zawiadomieniu należy wymienić ilość i rodzaj towarów przeznaczonych do wyprzedaży. Spis taki powinien i może zawierać tylko artykuły charakterystyczne dla ubiegłego sezonu.

Wyprzedaże posezonowe urządzać można dwa razy do roku: w styczniu

i w lutym, oraz w lipcu i sierpniu. — Trwać one mogą normalnie 10 do 14 dni.

Inne rodzaje wyprzedaży, a mianowicie wyprzedaże likwidacyjne, mające na celu likwidację przedsiębiorstwa z przyczyn ważnych, jak n. p. śmierci przedsiębiorcy, zwinienia przedsiębiorstwa, przejścia w inne ręce, przesiedlenia przedsiębiorcy, wypadków żywiołowych itp., mogą się odbywać tylko na mocy specjalnego zezwolenia władzy przemysłowej I-ej instancji, która decyduje po wysłuchaniu opinii zrzeszeń gospodarczych (Izby Przem. Handlowej, Izby Rzemieślniczej itp.), lub w razie braku opinii w ciągu 14 dni, z jej pominięciem.

W celu skontrolowania, czy wyprzedaże odbywają się zgodnie z przepisami, zarządza się sporadyczne rewizje. Tak zwane „białe tygodnie“, „tanie dni“ itp. należą do zwykłych celów reklamowych i nie są objęte rozporządzeniem.

Przekroczenia powyższych postanowień podlegają karze według ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z 8. sierpnia 1926.

Mówią o pokoju i wciąż się zbroją.

KRAŻOWNIKI Z NOWEGO METALU.

Lwów, 21 sierpnia.

Mimo ciągłych zapewnień o pragnieniu pokoju, niemal wszystkie większe państwa wciąż się zbroją. Ostatnio admiralicja angielska przystąpiła do budowy próbnego modelu krażownika z nowego, dotąd nieznanego metalu, posiadającego niezwykłą twardość i wytrzymałość na działanie zarówno wody jak i rozmaitych kwasów.

Ten nowy metal jest spławem, przy czem admiralicja angielska ze zrozumiałych względów utrzymuje w naj-

ściślejszej tajemnicy jego składniki. — Nowy ten metal przewyższa twardością wszystkie dotychczasowe znane metale, nie rdzewieje i nie podlega działaniu wody. Połączenie poszczególnych części wykonano z pomocą szwejsowania elektrycznością i gazem, ponieważ nie podobna było wyborować w tym metalu dziury. Według zapewnień fachowców, krażowniki, zbudowane z tego metalu, będą zupełnie niedostępne dla torped i naboju wielkich armat.

150-letni ser.

PAMIĄTKOWE SERY, UWIECZNIAJĄ CE UROCZYSTE MOMENTY RODZINNE.

Genewa, w sierpniu.

(.) Każdy z nas rozpoznał już nieraz podczas podróży w bufecie kolejowym kanapkę, którą ujrzał po raz pierwszy przed laty. Ale czemże jest ona wobec 150-letniego sera. A jednak istnieje on, a mianowicie w Kantonie Wallis, w krainie tradycyjnie utrzymywanych od wieków obyczajów i zwyczajów.

Laik niema pojęcia, ile gatunków

sera istnieje w Szwajcarii. Nie tylko poszczególne kantony, ale w obrębie ich poszczególnych miejscowości wytwarzają specjalny ser, który jest chlubą i dumą danych mieszkańców. Nigdzie jednak ser nie jest tak związany z życiem ludności, nie odgrywa roli tak wprost sentymentalnej jak w Wallis. Zdarzenia rodzinne w ten sposób się tam uwiecznia, że robi się wielki ser,

przechowuje się w piwnicy i wydobywa na stół tylko w momentach uroczystych. Nierzadko takie

pamiątkowe sery

przechodzą z ojca na syna, a później nawet na wnuka.

Niedawno odbyła się w Sidens (w Kantonie Wallis) wystawa, na której można było m. in. produktami miejscowymi podziwiać całą kolekcję takich cziogednych serów. Najstarszy z nich pochodzi z r. 1779.

Proszę o głos.

JESZCZE O STUDNIĘ PRZY ULICY WULECKIEJ.

Lwów, 20. sierpnia.

(.) Mieszkańcy Drogi Wuleckiej Górnej zwracają się za naszym pośrednictwem z ponownym przedstawieniem w piekającej sprawie pod adresem naszych władz gminnych.

Już kilkakrotnie zwracaliśmy uwagę na upośledzenie tej okolicy miasta z powodu braku wody, po którą mieszkańcy kilkudziesięciu domów, zgrupowanych w pobliżu Rogatki, muszą się udawać do studni, oddalonej o kilkadziesiąt metrów. — Dotychczas niestety próby i przedstawienia mieszkańców tej okolicy nie zostały przez Magistrat wysłuchane i studni jak nie było, tak niema.

Fakt, który zdarzył się w ubiegłą sobotę, powinien być jednak tym bodźcem, któryby ruszył tę sprawę z punktu martwego. W dniu tym wybuchł w jednym z gęsto skupionych zabudowań, przeważnie drewnianych, pożar, który łatwo mógł obrócić w przynę całe to osiedle. I tylko szczęśliwemu zbiegowi okoliczności można zawdzięczać, że tak się nie stało. W pierwszej linii temu, że w krytycznej chwili nie było zupełnie wiatru, a następnie, że funkcjonariusz miejski na Rogatce spostrzegł pożar natychmiast po jego powstaniu i telefonicznie sprowadził na miejsce straż pożarną.

Na takie szczęśliwe okoliczności jednak nie zawsze można liczyć i dalsza obojętność czynników miejskich pod względem zaopatrzenia w wodę Górnej Drogi Wuleckiej może się srogo pomścić.

Ukształtowanie terenu jest tam tego rodzaju, że mieszkańcy sami nie mogą wykopać studni, bo trzebaby wiercić do głębokości co najmniej 60 metrów, natomiast dla miasta nie przedstawiałoby nadmiernych kosztów przedłużenie wodociągów do Rogatki Wuleckiej od kasarni ciężkiej artylerji, oddalonej co najwyżej o 800 kroków.

Mamy nadzieję, że sobotni pożar odegra rolę ostrzegawczego manek fares i że władze gminne zajmą się nakoniec tą sprawą.

GIELDY.

Lwów 19. sierpnia. Na giełdzie zbożowej transakcje w pszenicy i życie. Tendencja niskowa, usposobienie spokojne.

Na giełdzie akcyjnej tendencja utrzymała, usposobienie spokojne.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa 19. sierpnia. (Tel. G. P.) 4 proc. pożyczka inwest. 118 3/4, 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 62 i pół, 5 proc. pożyczka dolarowa 6 i ćwierć, 5 proc. pożyczka kolejowa 1920/83, 6 proc. pożyczka dolarowa 21 50 10 proc. pożyczka kolejowa 102 i pół, 8 proc. Listy zast. Banku Gosp. Kraj. 94. 8 proc. Listy zast. Banku Rolnego

CHCESZ otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencje profesora Sekułowicza, Warszawa, Zórawia 42. Kursy wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisanja na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwa. Żądajcie prospektów, 5908-12

INTELEGENTNA panna w charakterze praktykantki do ordynacji potrzebna. Dr. Lewandowski-Dentysta, pl. Halicki 7, II. p. 6311

**POSADY POSZUKIWANE,
3 grosze za wyraz.**

50—100 dol da Leśnik-rolnik z egzaminem rządowym, 10 lat praktyki, w dużych majątkach, kilka lat samodzielnej pracy, właściciel majątku ziemskiego. Zonaty, bezdzietny, pracowity, bezwzględnie uczciwy i trzeźwy, za posadę leśnika. Wezmę cały majątek w zarząd — dam hipoteczne zabezpieczenie. Posadę obejmę każdej chwili. Zgłoszenia przyjmuje łaskawie adw. Dr. Schüssel, Brzeżany. 6315-4

SZOFER-ślusarz poszukuje posady prywatnej. Adres J. Stec, Konopnica p. Zimnawoda u S. Panja. 6312

SZOFEA dobrego i sumiennego gorąco poleci Dyrekcja firmy „Wulkan” telefonować 1—15. 6321-3

**MIESZKANIA, SKLEPY,
10 groszy za wyraz.**

WILLA piętrowa 6 pokoi, kuchnia, komfort, ogród i sad owocowy, dwa morgi na wzgórzu obok parku Kilińskiego dla poważnych reflektantów za czynszem, zaraz do wynajęcia. Wiadomość: biuro „Kontrakt” ulica Batorego 36, telefon 76—46. 6313

4 i 3 POKOJE największy komfort za dwuletnim czynszem do wynajęcia, oglądać od 4—5 Tarnawskiego 34.

**KUPNO I SPRZEDAŻ,
12 groszy za wyraz.**

**KUPUJCIE IRYSY!
najtańszą i najtrwalszą
ozdobę ogrodów.**

Kto chce mieć piękne irysy? Czas już sadzić irysy, nadające się na szpalery pod parkany, znoszące najcięższe zimy bez okrycia, niewymagające dużo zachodu. Kwitną w cieniu, jak i w słońcu, bardzo dekoratywne. Szt. 10 gr., 100 8 zł., 1000 szt. 60 zł. — **Truskawki** wielkoowocowe (czas sadzić, by mieć owoce już z wiosną) 100 szt. 4 zł. — Kwiaty cięte. Do nabycia Piaskowa 15, rano do 11 i popoł. od 4. Na prowincję nie wysyła się.

DEREN, jabłka, gruszki 12 zł., pomidory 10 zł., deserowy miód pszczelny 21 zł. wysyła po 5 kg. franko za zaliczką S. Falke, Zaleszczyki. 6310-3

FORTEPIAN bardzo dobry sprzedam okazynie częścią ulgowo. Kopernika 26 Skleniarski. 6322-3

FORTEPIAN „Wirth” w najlepszym stanie z powodu wyjazdu sprzedam tanio. Kochanowskiego 107, tylko od 3—5. Handlarze wykluczeni. 6320-3

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykle za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za

NAJTANIEJ kołdry, koce, materace poduszki, prześcieradła, poszewki, sienniki poleca **KAZ. SKIBIŃSKI** Lwów, Kopernika 4. Tel. 51-10. Pensjonatom i zakładom 10% opustu.

PANIE pracujące mogą wyjątkowo w tym roku korzystać z zabiegów kosmetycznych opartych na jedynych racjonalnych paryskich metodach i środkach. Lwów, Boularda 4 „Eureka”. 6022-3

Materace włosienne i z trawy
Władysław WEBER
LWÓW, BATOREGO 2.

WŁADYSŁAW JADWIŃSKI urodzony w Kosowie 1894 unieważnia książkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Białą-Bielsk. 6294-3

FUTRA wszelkie wykonuje starannie — gustownie — sumiennie — dogodne spłaty. Pracownia futer, Karola Schürera, Senatorska 10 (boczna Romanowicza) Telefon 69—56 6317-10

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydaną przez P. K. U. Sambor Biały A-łojzy. 6299-3

Bezpłatnie Czytelnikom „Gazety Por”.

Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz analizę charakteru, określenie zdolności i przeznaczenia — darmo. i oznasz kim jesteś, kim być możesz. Warszawa, Psychografolog Szyller Szkołnik, Nowowiejska 32 Niniejsze ogłoszenie i 75 gr. znaczkami pocztowymi na przesyłkę załączysz. Przyjęcia osobiste płatne godz. 11—7 w ecz.

CELEM uruchomienia kina na prowincji poszukuję spółnika z gotówką, mogą dać także w dzierżawę. Licencję i lokal posiadam, Zgłoszenia „Komar-nicki”, Lwów, Administracja „Porannej”. 6302

TRZY panienki z zamożnych domów z gimnazjum lub Uniwersytetu znajdują pomieszczenie: Lwów, Zyblikiewicza od 1. września. Zgłoszenia na razie Niemirów Zdrój. Post rest. „Opieka”. 6318

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację szoferską wydaną przez Woj. Lwowski i dowód osobisty na nazwisko Pekis Antoni. 6299-3

UNIEWAŻNIAM książeczkę wojskową kaprała Ignacego Antoniszyna wydaną przez P. K. U. Złoczów. 6309

Samochody osobowe, ciężarowe, autobusy nowe i używane okazynie do sprzedania. „PILOT” Lwów, Batorego 4.

Inserujcie w Gazecie Porannej

**Pod zasiewy jesienne jest
TOMASYNA**

długotrwałym, najskuteczniej działającym, zatem najtańszym nawozem fosforowym.

- Tomasyna** daje wysoki zbiór ziarna
- Tomasyna** nie daje się w zimie z gleby wylugować.
- Tomasyna** zawiera obok kwasu fosf. także około 50% skutecznego wapna — bezpłatnie.
- Tomasyna** zasilone zasiewy zimą z reguły bardzo dobrze.
- Tomasyna** należy na czas w lecie już zamówić, w jesieni nawet zleceń i brak wagonów spowodować może opóźnienie dostawy.

Józef KARRACH LWÓW, Kościuski 18. Cenniki i prospekty pouczające darmo i oplatnie.

Humor.

Czego szukasz tyle godzin?
— Spinki.
— Masz ją przecież w koszuli.
— No, naturalnie. Nigdy nic nie jest na swym miejscu..

TAK MKNA DO DOMU STOPY GDY WIEDZA, ZE CZEKA TAM NA NIE → **SÓL DO NÓG CO WIECZOR** **MEDIKOS**

KONKURS.

Wydział Powiatowy w Stanisławowie ogłasza konkurs na stanowisko sejmikowego lekarza weterynaryjnego z ewentualną siedzibą w Jezupolu, gdzie równocześnie objąłby badanie mięsa w obwodzie powyższego miasteczka.

WARUNKI:

- 1) Obywatelstwo polskie
- 2) świadectwo egzaminu na lekarza weterynaryjnego,
- 3) dowód 2 letniej praktyki weterynaryjnej
- 4) umiejętność prowadzenia lecznicy weterynaryjnej
- 5) znajomość hodowli zwierząt.

Okolica bogata. Wolna praktyka dozwolona. Uposażenie według umowy. Stanowisko do objęcia zaraz.

Podania wraz z załącznikami wnosić do Wydziału powiatowego najdalej do dnia 5 września 1929.

Kierownik Tymczasowego Zarządu Powiatowego Starosta: **Dr. JANECKI m. p.**

gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscach zastrzeżonych, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. Porty przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga:

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt), tekstowe na 4 łamy (szpalty).

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 6.50
Bez dostawy . . . . . zł. 6.—
Za granicę . . . . . zł. 9.—